

2/2012

KUVA KULMA

RAUMAN KAMERASEURA RY:N JÄSENLEHTI

4th Finland Circuit: 1st Rauma Salon

KILPAILUKUTSU KAIKILLE VALOKUVAAJILLE

Maaillalla suuren suosion saanut circuit-valokuvakilpailu järjestetään nyt Suomessa neljättä vuotta ja tänä vuonna Rauma on ominut itselleen yhden näyttelyn. Circuit on lyhyesti kuvattuna yksi kilpailu, joka tuomaroidaan useassa eri kaupungissa. Nimi rinki viittaa tähän. Yksi valokuva voidaan siis hyväksyä useampaan näyttelyyn ja pistesaalis kasvaa. Meillä Raumalla tuomareina toimivat valokuvaajat **Pia Rauhalampi**, hiljattain valmistunut ja työllistynyt lehtikuvaaja; **Minna Paananen**, lehti- ja muotokuvaaja sekä **Jorma Jokisalo**, joka ainoana kansainvälisen arvonimen omaavana edustaa taide- ja dokumenttivalokuvausta. Varalla meillä on **Oili Helenius**, Kuvakulman päätoimittaja ja muotokuvaaja.

Kuka tahansa voi osallistua. Ikärajoja ei ole. Voit lähettää korkeintaan neljä kuvaa per

sarja, sarjoja on kolme, eli yhteensä 12 kuvaa. Osallistumismaksu on 40e jos osallistuu yhteen sarjaan, 50e jos kahteen ja 60e jos kaikkiin kolmeen. Ja sarjat ovat nimeltään: yleinen monochrome eli yksisävykuva, yleinen väri sekä Travel eli matkailu. Aihe siis vapaa kahdessa ensimmäisessä. Kuvankäsittely on sallittua. Kuvien kokovaatimus on seuraava: kuvan pitkä sivu max 2000 pikseliä, resoluutio 300dpi ja kuvatiedoston koko max 2mb. Maksu täytyy hoitaa paypal-maksujärjestelmän kautta. Kilpailuun voi lähettää vain digitaalisia kuvia.

Kuvien lataussivusto aukeaa 13. elokuuta ja latausaika päättyy 23. syyskuuta. Lataussivustolle täytyy rekisteröityä ja sivusto myös koko ajan opastaa mitä tulee tehdä. Siitä viikko eteenpäin tuomaroinnin pitäisi olla valmis. He joutuvat kovaan tehtävään, sillä kuvia

tulee olemaan tuhansia.

Jokainen osallistuja saa laadukkaan kirjan, johon painetaan kaikki hyväksytyt kuvat. Raumalla näyttelyn avajaiset ovat 3. marraskuuta ja tuomariemme hyväksymät teokset tulevat näkymään niin kirjaston aulassa kuin kaupungintalon seinälle heijastettuna. Kilpailussa jaetaan myös erikoispalkinto, jonka aihe vaihtelee eri seuroilla. Vantaalla se on "best trip photo"; Raumalla "best People photo"; Lempäälässä "best humour photo"; Joutsenossa "best water photo" ja Ylöjärven tuomarit valitsevat "best woman/women Photo". Tiedusteluihin vastaa raumalla Teemu Laulajainen, puhelin 050 4649083. Lisätietoja löydät myös kilpailun nettisivuilta osoitteesta: <http://www.finlandcircuit.fi/> sekä toisaalta tästä lehdestä Jorma Jokisalon artikkelista. Nyt joukolla osallistumaan!

SISÄLTÖ

- 2 Kilpailukutsu
- 4 Päätoimittajan mietteitä
- 5 Puheenjohtajalta
- 6 Silppuri
- 10 Tullaan tutuksi
- 12 Osallistuisinko kansainvälisiin valokuvakilpailuihin
- 14 Panoraamakuvaus
- 24 Kameraseuran matka Setumaalle
- 26 Viro nähtynä ensikertalaisen silmin
- 32 Se suvi meni toimittajana paikallislehdessä pohjanmaalla
- 35 Veli Kuusinen!
- 38 Kuvakulmia maailmalta
- 40 Nissen Niksinurkka
- 41 Nuoret
- 44 FIAP:n arvonimien muutokset ja kansainvälinen toiminta

Seuraava lehti ilmestyy jouluksi, muistathan lähettää lehteen tarkoitetun materiaalin ajoissa! Viimeinen materiaalinjättöpäivä on 31.10., mutta materiaalia saa mielihyvin lähettää jo ennen deadlinea

KUVAKULMA 2/2012
Kannen kuva: Jorma Orell

KUVAKULMA
julkaisija Rauman KameraSeura ry

Päätoimittaja/taitto
Oili Helenius
Niilontie 10,
26410 KAARO
p. 040 505 8519
kuvakulmalehti@gmail.com

KUVAKULMA ilmestyy 2-4 krt vuodessa.
Materiaalin jättö sopimuksen mukaan
Yhdistyksen posti puheenjohtajan osoitteella,
lehden posti lehden osoitteella
kuvakulmalehti@gmail.com
Kilpailukuvat: **rkskuvat@gmail.com**

KUVAKULMA -lehden aineistovaatimuksista

Lehdenvalmistusohjelmina käytetään InDesign CS6, Photoshop CS6 ja Adobe Acrobat Professional. Kuvankäsittely Photoshop. Kuvatiedostot eps, tiff tai jpg-muodossa, **resoluutio vähintään 240 dpi**.

Otamme vastaan kirjoituksia ja kuvia sitoumuksetta, mutta emme vastaa sellaisesta materiaalista, jota ei ole tilattu. Lähettäessäsi kuvia toimitukseen liitä tiedostoon/kuvaan kuvaajan nimi ja yhteystiedot. Toimitus ei vastaa kuvien säilyttämisestä. Materiaalia lehdestä lainattaessa (päätoimittajan luvalla) on lähde sekä kirjoittajan nimi mainittava.

Reklamaatit 7 päivän kuluessa lehden ilmestymisestä. Lehden vastuu virheistä tai il-

RAUMAN KAMERASEURA RY
Perustettu 3.3.1938
www.raumankameraseura.net

HALLITUS 2012
Puheenjohtaja Marko Seppälä
Kylänpääntie 17
26740 VASARAINEN
puhelin 0400 972 268
e-mail marko.seppala@iki.fi

Sihteeri Marjukka Vähä-Ettala
Puhelin 044 3075 034
e-mail raumanksinfo@gmail.com

Varapuheenjohtaja Oili Helenius
Puhelin 040 5058 519
e-mail oili.helenius@oikkus.fi

Jäsenvastaava Jouni Jalonen
Puhelin 050 5255 878
e-mail jassenrks@gmail.com

Hallituksen jäsen Teemu Laulajainen
Puhelin 050 4649 083
e-mail teemu.laulajainen@gmail.com

Hallituksen ulkopuolinen rahastonhoitaja Harri Vanne
Puhelin 040 5569 545

Y-tunnus: 2216851-7
Pankkitili: FI51 4450 2320 0681 85
Jäsenmaksut:
Yli 18-vuotiaat 25 euroa
Alle 18-vuotiaat 13 euroa

moituksen poisjäämisestä rajoittuu enintään ilmoitushinnan palautukseen.

Valmistamme ilmoituksen tarvittaessa asiakkaan ohjeen mukaan. Tekijä laskuttaa erikseen suunnittelusta, ladonnasta, asettelusta ja teknisistä kustannuksista.

Ilmoitushinnat
1/1 sivu 4-väri 50 e
1/2 sivu 4-väri 30 e
1/4 sivu mv 20 e
takasivu 4-väri 70 e
keskiaukeama 4-väri 80 e
Jäsenten rivi-ilmoitukset 10 e
Lehti ei ole arvonnalisäverovelvollinen
Jäsenalennus -50%, ei yritysten ilmoituksista

P ä ä t o i m i t t a j a n M I E T T E I T Ä

RAUMAN
KAMERASEURA ry

Tapahtumakalenteri 2012

KUUKAUSIKOKOUKSET

Kokouksissa käsitellään viralliset asiat ensin, sitten muu ohjelma. Nopeita matkakuvavesittelyjä pienellä tarinalla, kuukausikuvien rakentavaa ruotimista ja jäsen ja tekniikkaesityksiä. Altti Salo esittää diaesityksen jonain kuukautena. Kuukausikuvaustehtävän aihe lainausmerkeissä ko. kuukauden nimen perässä.

Maaliskuu: "punaista"
Nils Nyman: kuvaajaesitys
Hans Lehtinen: valaisuvinkkejä
Huhtikuu : "vesi"
Luontokuvaaja Mikko Huunonen
esityksellä kuvaa ja kuvaustaan
Toukokuu : "tuli"
Markku Väänänen: "mökkielämää"
Kesäkuu : Matka Viroon 8.-11.6.
Heinäkuu : ei kokousta
Elokuu : ei kokousta
Syyskuu : "työ"
Valaistuskurssi
Lokakuu : "vihreää"
Marraskuu: Luontokuvailta:
Ari Ahlfors, Sari Vaaranvuo:
yksityiskohtien taidetta luonnossa,
Altti A. Salo
Joulukuu : "maa"
Tammikuu : "ilma"
Helmikuu : vuosikokous

Ensimmäinen Kuvakulma-lehti sai tekijän kannalta ilahduttavan hyvän vastaanoton jäsenistöltämme ja löytyipä lukijoita seuran ulkopuolisistakin. Ensimmäisestä lehdestä otettiin 60 kpl:een painos paperille ja koko painos taitaa olla jo myyty loppuun.

Kameraseuralaiset ovat omaksuneet aktiivisen otteen lehdentekoon ja olen saanut vastaanottaa ilahduttavan paljon kuvia ja juttuja tätä lehteä varten. Jatkakaa samaan malliin! Tällä kertaa joitakin juttuja jäi odottamaan seuraavan lehden ilmestymistä, sillä lehden sivumäärä on rajallinen. Jos sivuja halutaan lisää se pitää tehdä neljän sivun paketeissa.

Joka lehdellä pitäisi olla kuva- ja juttupankki, joista tarvittaessa saadaan materiaalia jos esimerkiksi jokin luvattu artikkeli syystä tai toisesta jääkin saapumatta ajoissa - siksi pyydänkin, lähettäkää edelleen juttuja ja kuvia, vaikka juttunne nyt saattoikin jäädä sinne pankkiin. Matkakertomukset, näyttelyiden selostukset, jonkun kuvan synnyn tarina, laite-, kirja- ja väline-esitys, jonkin kuvaustekniikan selostukset ja muut valokuvaamiseen liittyvät aiheet ovat tervetulleita. Ainoa vaatimus on, että aihe tavalla tai toisella liittyy yhteiseen mielenkiinnon kohteeseemme, valokuvaukseen.

Kuvakulma on saanut vahvistusta tekijäkaartiinsa. Jo nyt voimme sanoa, että **Nils Nyman**, **Kimmo Turtiainen** ja **Teemu Laulajainen** ovat lehden vakituksia avustajia. Heidän tekstejään ja kuviaan löydät tästäkin lehdestä. Vakituksiksi toimittajiksi ovat lupautuneet **Pekka Väkiparta** ja **Anne Perttula**, joka hoitelee myös yhdistyksen nuorisovastaavan pestiä. Pekka on jo hankkinut kannuksensa toimittajana useammassa sanomalehdessä, hänen esittelynsä löydät toisaalta tästä lehdestä. Myös Annella on journalistiikan opintoja suoritettuna ja opinnot jatkuvat taas syksyllä. Annen esittelyn näemme toivottavasti seuraavasta Kuvakulmasta. Mukaan toimituskaartiin ovat lupautuneet myös **Timo Vaahtera** ja **Antti Mäkelä**, joiden roolit lehden teossa selviävät tarkemmin syksyn kuluessa. Tällä porukalla ja muun jäsenistön avustuksella meillä on eväät hienon jäsenlehden tekemiseen!

Toivotan kaikille lukijoillemme värikästä syksyä ja paljon hienoja ruskakuvia. Toivottavasti saamme myöhemmin ihailla niitä myös tulevien Kuvakulma-lehtien sivuilla.

Olli

Puheenjohtajalta

Marko Seppälä

”Keväällä, kun ensimmäistä puheenjohtajan palstan kirjoitustani rustasin, en voinut kuvitellakaan, mikä kameraseuran tilanne on, kun seuraavan kerran kirjoitan vastaavaa tekstiä. „

Tuossa kirjoituksessa toivoin, että jäsenet toisivat mukanaan uusia jäseniä ja että annettaisiin viidakkorummun pauhata, jotta jäsenmäärä ja seuran tunnettuus saataisiin nousuun. Aktiivinen tiedottaminen seuran toiminnasta niin jäsenille, kuin myös lehdistön suuntaan oli myös yksi painopistealue hallituksen keskusteluissa. Paikallisessa mediassa olemmekin saaneet seuraa mukavasti esille mm. kuukauden kuvan ja kameravinkkien muodossa. Kaikkien näiden asioiden summana jäsenmäärämme lähentelee jo 90 henkeä, jolla ollaan viiden suurimman kameraseuran joukossa Suomessa! Myös kuukausikokouksissa on laitettu kaikki osallistumisen nätykset uusiksi ja toukokuun kokouksessa meinasi loppua tuolitkin kesken. Mikäli tämä positiivinen kehitys jatkuu, niin meidän pitää vielä syksyn aikana etsiä suurempi tila, jonne kaikki varmasti mahtuvat. Hyvä me.

Kevään ja kesän aikana on seuralla ollut monenlaista aktiviteettia, kuten kuvakävely ja kävelyn tuotoksista pidetty näyttely, studiovaloihin tutustumista, Viron matka sekä kuvausretki Kauttuan Ruukin puistoon, pitsiyön kuvausprojekti, kesätapahtuma ym. Edellä mainitun kaltaiset tapahtumat lähentävät porukkaa entisestään ja itsekin olen saanut tutustua moneen hienoon tyyppiin kevään ja kesän tapahtumien lomassa.

Hienointa on kuitenkin ollut se, että kaikkiin tapahtumiin on myös riittänyt osallistujia, vaikkei esimerkiksi kuvakävelyä juuri ilma suosinut. Hiljaista ei tule olemaan syksyläkään, sillä kuukausikokousten lisäksi on luvassa monenlaista ohjelmaa, joista lisää toisaalla tässä lehdessä.

Kameraseuroissa laitetaan välillä valokuvia paremmuusjärjestykseen ja kritiikkiäkin annetaan sekä saadaan, mutta kuvia arvostellessa tulisi muistaa erilaiset lähtökohdat, joista kuvia otetaan. Ihmisillä kun on jos jonkinlaisia vaikuttimia siihen, miksi he harrastavat valokuvausta. Siinä missä jotkut tarttuvat kameraan tallentaakseen vaikka jälkikasvunsa varttumista kohti aikuisuutta, niin jollain toisella harrastuksen pariin voi ajaa aivan eri motiivit. Toiset ovat saattaneet jo vuosien ajan dokumentoida asuinympäristönsä muutoksia, kun taas yksi tykkää tallentaa lajitovereitaan. Luontoa kuvaavilla herätyskello soi usein siihen aikaan, kun viimeiset kotiutuvat edellisen illan riennoista. Onpa joukossa aina myös niitä, jotka kuvaavat erilaisia kohteita laidasta laitaan sen kummempia miettimättä. Yksi taas nauttii siitä, kun saa puuhailla erilaisissa tapahtumissa mukavassa seurassa. Yksi yhteinen tekijä kaikilla valokuvausta harrastavilla kuitenkin on, ja se on vapaus kuvata vain itselleen. Jos kuvat sitten tuottavat iloa

myös kanssaihmisille tai tuovat menestystä jossain valokuvauskilpailuissa, niin se on sitten vain plussaa.

Vaikkei meillä kaikilla olekaan sen suurempia kehitystavoitteita, niin haluan muistuttaa yhdestä tavasta kehittyä kuvaajana ja saada uusia ideoita, nimittäin kuvien katseleminen. Vaikka et olisikaan kovin kilpailuhenkinen, etkä innokas valokuvauskilpailuihin osallistuja, niin kyllä sitä silti voi suositella ainakin kokeilemaan. Kansainvälisistä ja kansallisista näyttelyistä kun tulee usein paluupostissa näyttelyluettelo, vaikkei kuvia läpi saisiakaan.

Syksyn aikana sinulla on hyvä mahdollisuus lyödä kaksi kärpästä yhdellä iskulla, kun pienellä vaivalla voit tarjota kuviasi sekä Digital Circuitiin, että Suomen Kameraseurojen liiton teemanäyttelyyn ”Työ”, joka järjestetään Hyvinkäällä. Molempiin näyttelyihin voit ladata kuvat saman ohjelman kautta, joten yhden opettelu riittää. Lähde siis rohkeasti mukaan.

Marko

SILPPURI

k e v ä ä n j a k e s ä n t o i m i n t a a

Kuvakävely teemalla ”Elämää ja kaupankäyntiä idyllisessä Vanhassa Raumassa” 12.5.2012

Ilma oli hyytävä kyseisenä aamuna. Allekirjoittanut toivoi viimeiseen asti joka solullaan auringonpaistetta ja lämmintä ilmaa. Mutta aina ei vaan voi voittaa ja sitten emme vaan voittaneet siinä asiassa, mutta antoisan päivän saimme kaikesta tuulesta ja vilusta huolimatta. Kello 10.00 alkoi porukkaa valua Kalatorille. Päivä oli sikäli otollinen, että Vanhassa Raumassa olivat Suomen liput saloissa J.V. Snellmanin ja suomalaisuuden päivän johdosta, alueen yrittäjillä pinkkejä ilmapalloja ovipielissä ja ihmisiä liikkeellä tosi paljon jo heti aamusta. Kävimme siinä Kalatorin vieressä raunioilla ottamassa muutamia ”me”-kuvat ja siitä sitten hajaannuttiin kuvailemaan. Ideana oli, että jokainen saa kuvata joko omassa tahdissaan tai porukassa eli hyvin vapaamuotoisesti. Jokaisella on omat kiinnostuksen kohteensa, ja se onkin Luwilaan sijoitettavan näyttelyn kannalta hyvä, että näkyville tulee monipuolisesti erilaisia kuvakulmia. Jokainen kokee ja tuntee asiat niin omalla tavallaan. Itse kuvasin ensin porukassa ja sitten itsekseni. Vanha Rauma avautuu aivan eri tavalla, kun EI ole autolla liikkeellä ja ennen kaikkea ei ole kiirettä mihinkään – meillä oli neljä tuntia aikaa kuvailla. Itse oikeastaan podin ns. runsaudenpulaa, kuvaamisen arvoisia asioita oli niin

paljon. Vaeltelin pikkukujia siihen tahtiin, että olin jo ihan hukassa, mutta onneksi Sari (Vaaranvuori) tuli vastaan yhdellä kujalla ja taas olinkin ihan kartalla. Jokainen kulki aikansa alueella ristiin rastiin ja loppuhuipunuksena kokoonnuimme Pizzeria Rivieraan pizzalle. Meitä oli kaiken kaikkiaan pizzalla 16 kuvaajaa, joista kaksi mukana ollut oli lapsia. Olen erityisen iloinen heistä!! Kaikki osallistujat olivat kovin tyytyväisiä päivään. Porukassa on mukava kuvata ja päätimme heti siltä istumalta, että sessio pitää ottaa uudelleen. Sokerina pohjalla kuvaamisen lisäksi oli mukava tutustua liveinä kameraseuralaisiin. On se vaan niiiiiin erilaista vaihtaa kuulumisia muullakin tavalla kuin facebookissa!! (Sitäkään millään tavalla väheksymättä.) Kaiken kaikkiaan päivä oli todella antoisa. Jokainen osallistuja valitsee kaksi omasta mielestään parasta/puhuttelevinta/sykähdyttävintä kuvaansa ja ne laitetaan näytille Cafe Luwilaan, jotta kaikki muutkin näkisivät meidän näkemyksiämme Vanhasta Raumasta. Superkiitokset kaikille mukana olijoille!!!

Kuvakävelyajatuksin, *Marjukka*

Kuvakollaaseja ja näyttelyn avajaiset Cafe Luwilassa

Rauman Kameraseuran järjestyksessä ensimmäisen kuvakävelyn kollaasit koottiin 24.5. Rauman kellariteatterin tiloissa, jossa seuran puheenjohtaja Marko Seppälä ja

hän ”Enkelinsä” alkoivat työstää taustoja. Osanottajia ilmaantui illan aikana paikalle lopulta seitsemän henkeä. Marko oli hankkinut kollaaseja varten taustalevyä, jossa oli liimapinta valmiina. Kuvia hän teetti kaiken kaikkiaan 27 kappaletta Jarin kuvakaupassa, joka ansaitsee kiitokset edullisilla kuvahinnoillaan ja olemalla todellakin lupauksensa mukaisesti Lännen nopein. Itse kuvia alettiin asemoida ns. silkkihansikkain pöydälle, kun kukin enkeleistä sai kätöksiinsä kauniin valkoiset puuvillahansikkaat. Tämän jälkeen kuvajärjestyksestä otettiin valokuva kameran muistiin, jonka avulla varmistettiin että se sama järjestys toistuisi koottaessa myös taustalevyllä. No kaikki ei aina mene Strömssööstä, joten ei tässäkään tapauksessa. Heti alussa tuli pieni virhe kuvan sijoituspaikasta ja sen jälkeen loput laitettiin paikalleen jotain sinne päin -ajatuksella. Taustalevy oli haastava tarttuvan liimapinnan vuoksi, mutta muutaman kuvan jälkeen tekniikka saatiinkin jo haltuun. Muuten muotoon leikkauksen suhteen itseliimautuva taustamateriaali oli todella kätevä käytettävä. Kollaasien kokoamisilta sujui mukavassa huumorin siivittämässä puheensorinassa. Valmiit kollaasit vietiin Cafe Luwilaan, jonka seiniä ne koristaisivat seuraavan kahden viikon ajan. Kuvakävelyyn osallistuneet kutsuttiin näyttelyn avajaisiin avecin kera ja meitä saapui paikalle 13. Avajaiset aloitettiin puheenjohtaja

Alapuolen kuvassa kuvakävelyn osanottajia pitsalla kävelyn jälkeen. Vasemmalta lukien Maisa Korjus, Marjukka Vähä-Ettala, Jarmo Vähä-Ettala, Heidi Paavilainen, Marko Seppälä, Timo Vaahtera, Raimo Iso-Ettala, Tiina Poimio ja Jouni Jalonen.

Markon lyhyellä puheella, jonka jälkeen Cafe Luwilan emäntä Minna toivotti meidät kaikki tervetulleiksi kahvilaan ja kertoi lyhyesti heidän tarjonnastaan. Saimme kuulla myös, että kuvamme ovat olleet asiakkaista erittäin mielenkiintoisia ja saaneet paljon myönteistä palautetta. Puheiden jälkeen tarjottiin suussa sulavaa mansikka-juustokakkua vaniljakastikkeen kera sekä kuohujuomana pommacia. Ja jotkut joivat muutaman kupposen kahviakin. Lapset saivat lisäksi vielä jäätelöannoksen. Ilta kului kiireettömästi hausassa seurassa keskustellen sekä tutustuen ”seurakavereihin”. Tiina Poimio sai kunnian tallettaa kamerallaan tilaisuuden historiaan. Illan päätteeksi Marko lupaili jatkoa kuvakävelylle ja ehdottikin, että jospa jo tulevana syksynä järjestettäisiin toinen samanlainen tapahtuma. Ja tietysti se sai kannatusta ensimmäiseen kuvakävelyyhän osallistuneiden keskuudessa. Toivomme kaikki, että tuleva kuvakävely saa vähintäänkin yhtä hyvän osanoton, jopa runsaamman kuin tämä ensimmäinen tapahtuma oli. Sitä ja syksyn värejä odotellessa.

Maisa Korjus

Studiovalot tutuksi

Sunnuntaina 20.5. joukko kameraseuran jäseniä kokoontui kellariteatterille tutustumaan seuran hankkimiin studiovaloihin. Tavoitteena oli, että opastuksen saaneet voisivat myöhemmin käyttää seuran hankkimaa kalustoa itsenäisesti.

Kurssi aloitettiin seuran varastoon tutustumalla sekä valojen kokoamisella. Tässä vaiheessa opastajina toimivat Marko Seppälä ja Jouni Jalonen. Muistettavista asioista tärkeimmät olivat, että valot eivät juuri kestä kaatumisia sekä se, kun valoihin vaihdetaan erilaisia valon muokkaimia, niin erityisesti pitää tällöin varoa välähdyspäättä ja ohjausvalon polttimoa. Valonmuokkaimista tutuiksi tulivat snootti, softboxi, beauty dish sekä sateenvarjo. Varsinkin softboxin sekä beauty dishin irrottamisessa olisi hyvä olla ainakin aluksi kaksi henkilöä. Muutamien testikuvien avulla havainnollistettiin, kuinka valo muotoilee ja kuinka varjoja saadaan avattua heijastimen avulla.

Tämän jälkeen saatiin oikein asiantuntijaa, kun Hans Lehtinen saapui paikalle. Hans toi mukanaan television, jonka ruudulle alkoi pian ilmestyä erilaisia testiotoksia kaikkien nähtäville. Ensin lähdettiin liikkeelle kovasta valosta niin, että kohde oli sijoitettu tasan taustan ja valon puoleenväliin. Tämän jälkeen tutkittiin, miten taustan valaistus muuttuu, kun kohde tuodaan kauem-

mas taustasta. Vielä tässä vaiheessa ”mallina” toimi valojalustaan viritetty teatterimaski.

Pian malliksi saapui Susanna, joka oli kyseisenä viikonloppuna valittu Miss Rauma Rock kisan 1. perintöprinsessaksi. Susannaa ryhdyttiin valaisemaan yksi valo kerrallaan ja muutokset päästiin tarkistamaan televisioruudulta, jonka olemassaolo koettiin todella hyödylliseksi opetustilanteessa. Päävalo, hiusvalo, hiukan heijastinta varjopuolelle ja jokainen valo pystytettiin havainnollistamaan yksitellen tv-ruudulta. Esimerkkikuvien jälkeen jokaisella oli mahdollisuus päästä ottamaan kuvia kyseisillä valoilla.

Useita erilaisia valaisuja, valaisukulmia ja ennen kaikkea valonmuokkaimia ehdittiin illan aikana testata ja joitakin kysymyksiäkin saatiin porukasta irti. Kuvaamisen lomassa tuli myös lisää oppia valojen ja oheistarvikkeiden käsittelystä. Aika meni nopeasti, mutta toivottavasti kurssilaiset olivat tyytyväisiä kyseisen iltapäivän antiin. Kyseisenlaisia tapahtumia tullaan järjestämään lisää syksymällä ja tosiaan kurssin käyneillä on mahdollisuus käyttää studiovaloja itsenäisesti.

Marko Seppälä

Retki Kauttuankoskelle

5. heinäkuuta vapaat radikaalit kokoontuivat Prismen parkkipaikalla. Kyytiautoja oli riittävästi ja innostunutta liikehdintää näkyi jäsenten vartalonliikkeissä. Mukana olivat Jussi, Christabella (7) ja Maisa Korjus, Veli Kuusinen, Marko Seppälä, Jouni Jalonen, Tiina Poimio, Sari Vaaranvuo, Tommi Hakkarainen, Raimo Iso-Ettala, Marjukka Vähä-Ettala, sekä minä.

Kamerat ladattuina kävimme kohti puolipilvistä Kauttuankoskea. Ja eksymättä pääsimme perille.

Heti alkuun törmäsimme absurdiin näkyn: kielletty ajosuunta makasi virran keskellä. Joku oli ilmeisesti halunnut kertoa, ettei kannata ajaa autoaan tai muuta moottoriajoneuvoa veteen. Oikeassahan hän oli, mutta koska olimme valokuvaajia, meidän oli ongittava esteettisyyden este pois virrasta. Hiton rumahan se siellä joessa oli.

Osa jengistä valui alavirtaan vanhan myllyn puolta, osa toista puolta. Luulin ikäjäsenemme Veli Kuusisen olevan ainoa filmikameralla kuvaava. Vaikka hänelläkin oli digikamera, ajattelin että niin sopii vanha kunnon Nikon FM2 hänen käteensä. Tai jalustaansa itse asiassa.

Elämä yllättää, nyt se oli Marko Seppälä, joka kaivoi vielä vanhemman filmikameran esiin. Ja jotta asia vielä varmistuisi, hän näytti

KUVA: SAMULI AHTIÄINEN

KUVA: ARI LEHTIMÄKI

toistakin filmikameraa. Jo on aikoihin eletty. 35-vuotias perheenisä raahaa kahta dinosaurusajan mekaanista aparaattia, joista toisessa oli vielä kaksi optiikkaa päällekkäin. Vain polaroid puuttui.

Jäsenemme Jorma Jokisalo käveli myös paikalle parinsadan metrin päässä sijaitsevasta kodistaan. Hän jakoi esitteitä alueesta, joka ulottui pitkälle ylävirtaan, ohii paperitehtaan. Vaihdoin muutamia sanoja sillalla ja opin myös muutamia asioita circuit-valokuvauskilpailuista.

Olimme samaa mieltä, että menestyäkseen ei tarvitse olla huippuluontokuvaaja tai photoshop-mestari. Saattaa riittää, että saa esimerkiksi katukuvasta jännitteellisen kuvan ihmisistä, kuvan, jossa kontrastia löytyy niin sävyistä kuin sisällöstä.

Ensimmäinen kuvauskohteeni oli seitillä päällystetty puu. Se näytti enemmänkin käsitetaiteelta kuin tuomenkehräjäkoin toukan valtakunnalta. Toukat seittävät ympäristönsä ja nakertavat kaiken vihreän seitin alla. Pelkurit. Sikailisivat julkisesti niin kuin kaikki muutkin. Joka tapauksessa puu oli niin kauniisti päällystetty, että harmitti kun ei löytynyt sopivaa aukeaa kuvakulmaa, jossa saisi puun taustan häviämään sulavasti etäisyyteen.

Vastarannalla näen vilauksia kuvaajien vaatteista, kun he tähtäilevät koskea ja toisiaan. Ohikulkijoille ja ihmettelijöille tiedoksi: jos joku suht säädylisesti pukeutunut ihminen makailee, polveilee, selkäilee, kylkeilee tai kyykistelee oudossa paikassa, älkää häi-

ritkö, hänellä on luultavasti kamera ja visio, jota ei ulkopuolinen pysty ymmärtämään. Hän luo kuvia.

Jotkut seuralaisista olivat käyneet koskella useita kertoja, joillekin kerta oli ensimmäinen. Oli mukavaa nähdä uusiakin kasvoja joukossa. Niitä edustivat ainakin Tommi Hakkarainen ja Tiina Poimio. Heistä toivomme kuulevamme lisää tulevaisuudessa. Rohkeasti kuvaajat kiipeilivät kiviloilla ja vanhan myllyn raunioissa. Joku vähän kahlasikin.

Kun kymmenen kuvaajaa lähtee veden ääreen, ainakin yksi vähän kastuu. Tällä kertaa minun askeleeni ei yltänyt tukilta rantaan asti. Marko ikuisti sukan puristamisen ja saappaan tyhjentämisen. Kannattiko mulpata? Ehdottomasti! Sain harrastaa paljasjalkakävelyä sitten lapsuusvuosien. Kyytikaverini kävivät Ruukinpuiston tehdasmiljöössä ja heidän 7-vuotias tyttärensä Christabella siputteli soralla avojaloin aivan vain pikkuisen reippaammin kuin minä.

Kiitos hyvästä seurasta!

Teemu Laulajainen

Kauttuan koskesta bongattu

Kuva-arvoitus, piilokuva tai kuvapulma, miten sen nyt sitten haluaakaan ilmaista. Ainakin sosiaalisessa mediassa (=facebook) ihmiset harrastavat nykyisin enemmässä määrin kaikenlaisia kuva-arvoituksia. Välillä haetaan hauskaasti hevosenmuotoja kivien seasta ja kaikkea muutakin kivaa voi löytyä, kun oikein kovasti etsii ja vain mielikuvitus on rajana! Etsi, jos löydät ja jos löydät => olet Fiksu/Älykkö tai ihan muuten vaan Nero. Piilokuvaa joutuu tiirailemaan yleensä hyvän tovin, ennen kuin löytää kuvaan kätkeyn hahmon, esineen tai yksityiskohdan. Kärsivällisyys palkitaan!

Tässä iso pätkinä purtavaksi. Tämän numeron pulmakuvanurkassa kaksi seuramme jäsentä (huom. kaksi) vartioi jokipoliiseina Kauttuanjoen vilkasta liikennöintiä. Koetapa sinä löytää nämä miehet (vinkki: he EIVÄT ole virka-asuissa, mikä vaikeuttaa tehtävää huomattavasti) ja nimetä heidät. Sekin riittää, jos löydät edes nuo piilotetut kaksi ihmistä ja ehdotonta ekstraa on tuo nimeäminen! Oikea vastaus löytyy seuraavalta sivulta kursivoidulla tekstillä.

Jarmo Vähä-ettala

Sommittelukurssi 14.-15.4.

Huhtikuinen lauantaiamu oli niin kirkas ja lämmin, että ajatus koululuokassa istumisesta tuntui turhautavalta. Harkitsinkin sen sijaan ulkoilupäivän viettämistä. Mutta kun Kameraseuran sommittelukurssille olin etukäteen ilmoittautunut, niin poiskaan en raaskinut jäädä. Olin juuri liittynyt seuraan, joten kiinnosti toki vähän nähdäkin miltä homma vaikuttaa ja minkälaista porukkaa siellä on. Lisäksi olin tietoinen, että kurssin vetäjä Nils Nyman on melkoinen mestari valokuvauksen saralla.

Ensimmäiseen kahvitaukoon mennessä onnittelin jo itseäni, etten sittenkään langennut kevätaurin houkutukseen. Muutama ahaa-elämys klassisen sommittelun perusteiden parissa oli jo koettuna: samalla tavalla se ihmisillä ja –mieli toimii katsottiin sitten maalaustaidetta tai valokuvaa.

Kahvia oli riittävästi, ja mukejakin jostain ilmaantui kuin ihmeen kaupalla. Väsymys ei yllättänyt eikä ulos tehnyt enää ollenkaan mieltä. Kameraseuralaiset vaikuttivat olevan oikein mukavia, täyspäisiä ihmisiä. Lauan- taisen kurssipäivän loppuessa minulle oli jo kirkastunut sekin tosiseikka, että kuvakieli on kuin äidinkieli: kielioppisäännöt pitää osata ennen kuin niitä voi taidokkaasti rikkoa.

Toisena päivänä sommitteluun paneuduttiin ihan käytännössä, ja kurssilaisten omia kuvia analysoitiin urakalla. Mitä pidemmälle päivä kului sitä vilkkaammaksi keskustelu kävi. Vajaan parinkymmenen kurssilaisen joukko koostui sekä aloittelijoista että hyvinkin pitkälle edenneistä harrastajista, mikä toi mielipiteiden vaihtoon mukavaa monipuolisuutta ja erilaisia näkemyksiä. Nils Nyman toivoi, että jäsenet tulevaisuudessa osallistuvat myös seuran jäseniltoihin yhtä aktiivisella otteella.

Vaikka koulun projektori ei toistanutkaan kuvien terävyyttä ja sävyjä parhaimmalla mahdollisella tavalla, pääsimme ihaillemaan monia upeita otoksia. Huonoja ei näkynyt juuri ollenkaan, joskin opetuksen kannalta niiden analysointi olisikin saattanut olla antoisaa. Mutta kukapa omia hutejaan mielellään muille esittelisi.

Kurssin jälkeen pyörivät monta päivää mielessä suurin piirtein kaikki elämäni aikana räpsityt valokuvat. Yhtäkkiä minulle valkeni, miksi monet teknisesti ja sävyiltään erinomaisesti onnistuneet otokset eivät herätä mitään tunteita. Ja miksi ne muutamit sykkähdyttävät kerta toisensa jälkeen. Tästä on hyvä jatkaa.

Merkka Elo

KUVA: TIINA POIMIO

Kuvakävelyn näyttelyä rakentamassa vasemmalta lukien Timo Haarma, Marko Seppälä, Marjukka Vähä-Ettala, Maisa Korjus ja Marja Äijälä

Sommittelukurssin osallistujia vasemmalta lukien Marja Äijälä, Heidi Paavilainen, Marjukka, Jouni, Marika Puimalainen, Jorma Jokisalo, M.Väänänen, Pekka Väkiparta, Timo Haarma, Tiina Poimio, Merja Elo. Kuvan otti Nils Nyman. Alapuolen kuva Kuvakävelyn näyttelyn avajaisista Tiina Poimion kuvaamana. Vasemmalta lukien Sanna ja Minka Seppälä, Marjukka Vähä-Ettala, Jonne Seppälä ja Jouni Jalonen. Takaseinällä näkyy kapalevyille esiin laitettut kuvakävelyn näyttelykuvat.

T. Laulajainen ja J. Jalonen

KUVA: TIINA POIMIO

TULLAAN TUTUIKSI

JÄSENEMME ESITTÄYTY

”Tullaan tutuksi” -sarjassa esitellään seuramme jäseniä sanoin ja kuvin. Kysymykset ovat kaikille samoja ja vastaaja heittää kysymyssarjan seuraavalle, valitsemalleen vastaajalle, jolle laatii yhden lisäkysymyksen. Tällä kertaa vastausvuorossa yhdistyksen jäsenvastaava Jouni Jalonen

Kuka olet?

Jouni Jalonen

Mistä tulet?

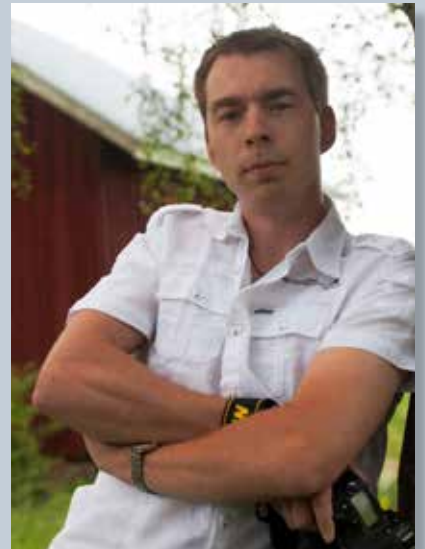
Juuri nyt tulen töistä, mutta vaikutusalueen puolesta olen paljasjalkainen lappilainen.

Mitä teet työksesi?

Työskentelen rakennusallalla.

Onko sinulla muita harrastuksia valokuvauksen lisäksi?

Joskus harrastuksiin kuului moottoripyöräily, joka jäi vähäisen vapaan ajan vuoksi pois ja nykyään vieläkin harrastuksiin kuuluu erilaiset kuntoilut rullaluistelusta lenkkeilyyn

aina silloin kun on vaan mahdollista/aikaa

Milloin kiinnostuit valokuvauksesta?

Ensin oli kirves, kuokka ja p...ienenähän minä siitä kiinnostuin, vaikka vähän van-

Osallistuisinko kansainvälisiin VALOKUVAKILPAILUIHIN?

Nykyään jokaisella harrastajavalokuvaajalla on satoja, ellei tuhansia valokuvia. Kuvien määrä nousi digiajan myötä moninkertaiseksi verrattuna perinteiseen filmiaikaan. Netti pullistelee mitä erilaisimpia, upeita, tavanomaisia, kokeilevia ja opettavaisia valokuvia. Omien kuvien vertaileminen muiden kuviin ei aina ole hedelmällistä. Omat voivat olla suorastaan erinomaisia tai sitten ne eivät ole tavanomaisesta poikkeavia. Itse otettu kuva on usein upea, hieno, kun sitä katsastaa ensimmäisen kerran. Kuva saattaa kuitenkin arkipäiväistä ja latistua päivien, viikkojen kate- lun jälkeen. Kuitenkin kannattaa aina muistaa se, että olipa kuva itse arvioituna millainen hyvänsä, valokuva on aina pala historiaa. Olisi myös suotavaa, että joku toinenkin arvioisi kuvia ja antaisi palautetta (muun muassa sitä varten on Rauman Kameraseura) muistaen kuitenkin, että arvioijalla on aina myös oma henkilökohtainen näkemys.

Moni saattaakin poh- tia mielessään, että kan- nattaisiko osallistua valo- kuvakilpailuihin. Kyllä, mutta harkiten. Pitää muistaa, että esim. leh- tien, netin ja muidenkin valokuvakisoissa saattaa olla kuvaajalle epäedul- linen sääntökohta. Ku- vaajalle jää kaikki kuvaa koskevat velvollisuudet, mutta ilmaiseksi annet- tu kuva antaa kisajärjes- täjälle vapaat myynti- ja käyttöoikeudet ilman kuvaajalle tulevaa hyö- tyä.

Kansainvälisen kame- raseurojen kattojärjestön **Fédération Internatio-**

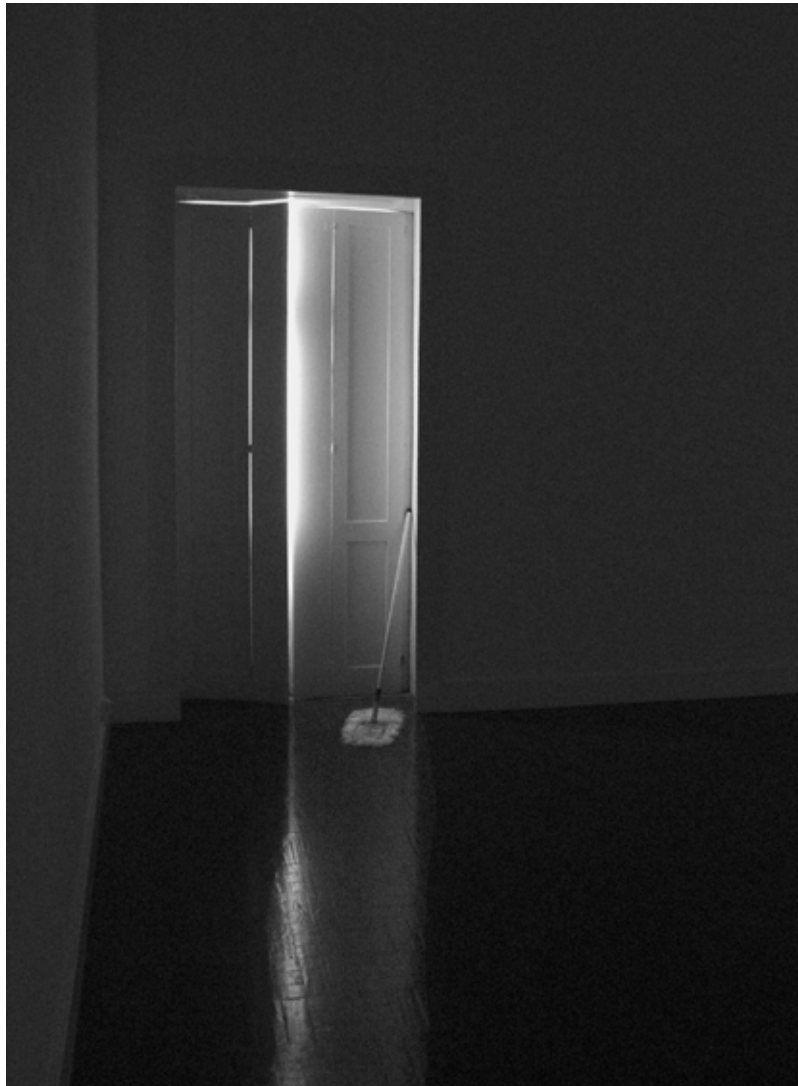
nale de l'Art Photographique, FIAP:n, (jo- hon Rauman Kameraseurakin kuuluu) hal- linnoimia kansainvälisiä kilpailuja on jo yli 200 per vuosi. Eri maiden liittoon kuuluvat seurat järjestävät jurytettyjä valokuvakilpailu- ja. **Suomen Kameraseurojen Liiton** (SKsL) sivuilta löytyy varsin kattava alkupaketti asi- asta kiinnostuneille. Kuten omalla kohdallani olen huomannut, varsinkin kansainvälisten asioiden vastaava SKsL:ssa, **Leena-Maija Lindqvist** on avulias ja perusteellinen hen- kilö avustamaan kaikessa esiin tulevassa.

Kaikki Suomen kameraseurat kuuluvat myös toiseen kattojärjestöön, PSA:han (**the Photographic Society of America**). Myös PSA:n hallinnoimia kisoja järjestetään ympä- ri maailmaa, joissakin kisoissa ovat molem- mat järjestöt mukana. Suomalaisia osallistuu PSA:n kisoihin vuosittain varsin runsaasti.

Mihin kisaan kannattaisi osallistua? Tietenkin **Finland Circuit**:iin (viimeinen kuvien lähetyspäivä on 23.9.), johon osal- listumisohjeet löytyvät esimerkiksi linkistä tämän jutun lopusta. Circuit eli kiertonäyt-

tely on maan sisällä ole- vien seurojen yhteiskisa, jossa kaikki kisaan lähe- tetyt kuvat kiertävät eri seurojen juryttettävänä. Tänä vuonna Rauman Kameraseurakin on mukana yhtenä Cir- cuit-paikkana neljän muun lisäksi. Kaikista kohteista on mahdol- lisuus saada kuvalle hyväksyntä näyttelyyn, jopa palkinto. Kun kuva hyväksytään jokaisessa viidessä kameraseuras- sa, saa kuva samalla viisi hyväksyntää mahdolli- sesti myöhemmin arvo- nimeä haettaessa. Yksi tärkeä palaute kisasta on jokaiselle osallistu- jalle lähetty kiiltävälle paperille painettu niin sanottu kahvipöytäkir- ja. Jos vielä on saanut kuvansa kirjaan (hie- man lisäarvoa) paina- tettuna, voi kirjaa pitää sohvapöydällä kuvan aukeama avoinna (naa- purien vierailun ajan).

Osallistumalla pariin huippukilpailuun saa omakseen loistavalle paperille, korkealaa- tuisella painatuksella painetun kirjan. **Tri-**

Yksinkertainen selkeä kuva huomataan isosta joukosta helpommin. Kuva nimenä "levähdys" Kuva saanut parista paikasta palkinnot, Racal Medal ja Hon.Mention

Trierenberg Super Circuit ja Special Theme Circuit -kirjassa sivuja on yhteensä yli 500, Irävalta (kisa keväällä) ja Al-Thani Award, Qatar (kisa syksyllä). Trierenbergin kisassa osallistujia on lähemmäs 3000, joten kuvia tulee ympäri maailmaa ja kuten kaikissa kilpailuissa, osanottajat ovat niin ammattilaisia kuin amatöörejäkin. Eikä osanottajan tarvitse olla kameraseuran jäsen. Trierenberg lienee kaikkein arvostetuin, jossa jaetaan myös joi-takin rahapalkintoja, mikä yleensä on harvinaista. Jo yksistään upeiden kirjojen takia kannattaa osallistua. Myös **Holland International Image Circuit** lähettää osallistujille näyttävän kirjan.

Millainen kuva kannattaa lähettää? Kuvaajan omasta mielestä hyvä kuva on aina oikea valinta, huomioiden kuitenkin järjestäjien asettamat eri sarjat. Useimmiten mukana on täysin vapaa kategoria täydennettynä esimerkiksi matka-, luonto-, maisema- ja muokatut kategorioidella. Joissakin sarjoissa, kuten villi-luonto- ja mustavalkoiset valokuvat, säännöt kuvien muokkaukselle tms. on tarkoin määritetty. Tyypillisesti yhteen kategoriaan voi lähettää neljä kuvaa. Yleisenä vihjeenä voisi mainita, että samankaltaisia kuvia tuskin kannattaa lähettää. Erityyppisistä kuvista jokin / jotkut saattaa päästä hyväksytyjen listalle. Kun lähettää kuvasarjan eikä se miellytä juryä, yhtäkään tuskin hyväksytään.

Kuvitellaan, että Finland Circuit:iin lähetetään 6000 valokuvaa. Juryn jäsenet katse-

levat kaikki kuvat ja arvostelevat ne hyväksytyihin, joista parhaat palkitaan. Yhdelle kuvalle ei juuri aikaa ole syviin pohdintoihin, joten kuvan pitää ensikatsannolla herättää arvostelijan myönteinen huomio. Kuvan nimeä ei jurytyksessä näy, joten kuva puhukoon itse puolestaan.

Useat kisat laittavat kuvat myös nettiin suuren yleisönkin nähtäville. Tämän ja edellisten vuosien kisakuvia voi siten katsella ja nähdä, millaisia kuvia on aiemmin hyväksytty kyseessä olevaan kisaan. Kaikki kisat ja järjestäjien nettiosoitteet löytyvät osoitteesta patronages.fiap.net.

Nykyään valtaosaan FIAP:n hallinnoimista kisoista lähetetään kuvat digitaalisina (printtejäkin toki tarvitaan) joko CD:llä tai netin kautta. Tämä on kuvaajalle huokein ja helpoin tapa lähettää kuvia. Kuvan koosta on kulloinkin tarkka vaatimus riippuen siitä lähetetäänkö osallistujille CD vai painettu kirja tai kirjanen. Kaikista kisoista tulee kaikille kisaan osallistuneille jonkinlainen kooste, jossa kuvien lisäksi on luettelo kaikista hyväksytyistä kuvista. Tämä tieto kannattaa säilyttää tulevaa arvonimihakemusta varten. Joistakin kisoista voi saada myös numeerista palautetta, jossa juryn antamat pisteet ovat kuvakohtaisina. Kuva, joka on hyväksytty johonkin kisaan, ei välttämättä pääse sisään toisessa kisassa, mutta ehkä taas jossakin kolmannessa jne.

Osallistumismaksu suoritetaan usein netin kautta, yleisin lienee PayPal järjestelmä. PayPal:lle pitää antaa luottokortin tiedot. Jotkut kisat hyväksyvät pankkisiirron.

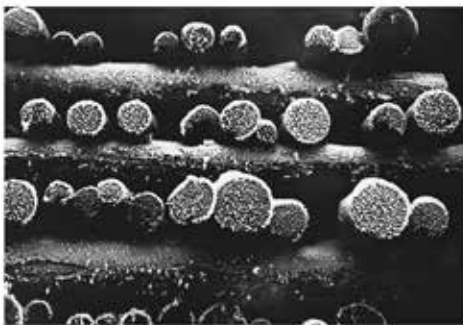
Oma kameraseura lähettää myös ns. kimp-pakyytinä kuvia kilpailuihin, esimerkiksi paperikuvia ja CD:tä. Joissakin erikoiskisoissa palkitaan myös hyvin menestyneet seurajäseniensä menestyksen mukaan.

Kyllä jokaisen kameraseuralaisen pitäisi tavoitella ja osallistua ainakin kotimaan ja seuran omiin kisailuihin. Myöskään ulkomaisten kisojen osallistumismaksut eivät ole tänä päivänä ylivoimaisen korkeat. Ja aina saa palautteessa tavalla tai toisella kuvakavalkadin, josta näkee, millaisia kuvia maailmalla kilpailuihin hyväksytään.

Olen myös valmis antamaan vinkkejä ja neuvoja, miten kisoihin voisi osallistua eli ota yhteyttä, jos asia kiinnostaa ja olet valmis ko-keilemaan kuviesi viestien kantavuutta. Lähetä postia [jorma.jokisalo\(at\)dnainet.net](mailto:jorma.jokisalo(at)dnainet.net) ja kysele lisää.

<http://www.finlandcircuit.fi/>
<http://patronages.fiap.net/Mensuel12.htm>
<http://www.supercircuit.at/>
http://www.supercircuit.at/al_thani.cfm
<http://www.hollandcircuit.nl>
<http://www.fiap.net/>
<http://www.psa-photo.org/>

Jorma Jokisalo

Sarja "Tukinuitto", joka palkittiin Ranskassa Hon. Mentionilla

Ympäri käydään yhteen tullaan...

PANORAAMAKUVAUS

Panoraamakuvaus on kokenut uuden tulemisen digitaalitekniikan ja verkkoviestinnän myötä. Digitaalikamerat helpottavat runsaiden kuvamäärien ottamista niin teknisesti kuin taloudellisestikin ja kuvien muokkaaminen eri ohjelmistoilla avaa aivan uusia käyttömahdollisuuksia sekä verkkotekniikassa että myös tulostettuna.

Sähköinen Digitaalinen panoraamatekniikka on ollut olemassa jo lähes kaksikymmentä vuotta, jolloin Apple julkaisi ensimmäiset työkalut panoraamakuvien tekemiseen (Quicktime VR 1984). Kuitenkin vasta viime vuosien aikana se on herättänyt harrastelijoiden ja myös ammattilaisten todellisen kiinnostuksen.

Mediassa käytettävät virtuaalipanoraamat jaetaan kahteen tyyppiin, ns. tynnyripanoraamoihin ja pallopanoraamoihin. Tynnyripanoraamat voivat olla vaakasuunnassa täydet 360 astetta muodostaen ”päättymättömän” ympyrän, mutta pystysuunnassa kuva on rajattu sekä ylhäältä että alhaalta. Pallopanoraama on nimensä mukaisesti 360 astetta kaikkiin suuntiin. Panoraamoja voidaan myös linkittää toisiinsa ja tehdä virtuaaliesityksiä, joissa voidaan liikkua tilasta toiseen. Kuviiin voidaan liittää linkkien lisäksi ”ta-

vallisia valokuvia”, animaatioita, musiikkia ja jopa videoita.

Molemmat panoraamatyypit koostuvat sarjasta kuvia, jotka liitetään yhteen tarkoitukseen sopivalla ohjelmalla. Kuvien lukumäärä riippuu käytettävän linssin polttovälisestä ja kuvien halutusta päällekkäisyyden määrästä.

Panoraamakuvaus on yksinkertaisimmillaan varsin helppoa kunhan tietää ja muistaa muutamat perusasiat ja omistaa kameran, tietokoneen ja sopivan ohjelmiston. Alkuun pääsee myös varsin kohtuullisilla kustannuksilla. Toisaalta, niin kuin valokuvausharrastuksessa yleensä, laitteisiin ja ohjelmiin saa kyllä kulumaan rahaa kuinka paljon tahansa. Ammattitasolla panoraamakuvaus edellyttääkin jo erikoiskalustoa ja kuvaaminen enemmän tietoa ja asioiden huomioon ottamista. Perustietojen jälkeen paras opettaja onkin

ajan ja kuvaamisen myötä karttuva oma kokemus.

Kalusto ja kuvaaminen

Panoraamakuvaus voi aloittaa minkäläisellä kameralla tahansa. Monissa kameroissa on jopa kuvien liittäminen tarvittava ominaisuus ja useisiin puhelimiin on saatavana panoraamakuvausohjelmia. Toistaiseksi nämä ovat enemmän ”kivoja juttuja” kuin vakavasti otettavia ohjelmia.

Laadukkaiden panoraamojen kuvaaminen ja tekeminen edellyttää kuitenkin jalustaa, erityistä panoraamapäättä ja laajakulmaista objektiivia sekä erityisohjelmistoja.

Panoraaman osakuvat kuvataan lähes poikkeuksetta pystykuvina. Koska kuvat liitetään myöhemmin yhteen, on erittäin tärkeää, että kuvat otetaan mahdollisimman suorassa ja niin, että ne menevät päällekkäin vähintään

Jos kameran kääntöpiste on väärä, syntyy parallaksivirhe

Oikein otetut kuvat on helppo liittää yhteen

25-30%. Päällekkäisyyden ei tarvitse olla joka kuvassa sama kunhan se on kuitenkin riittävä. Jos kamerassa on salamakenkä, voi siihen kiinnittää kameraliikkeistä saatavan pienen vesivaa'an. Ehkä vaikein asia kuvaamisessa on parallaksivirheen välttäminen. Parallaksivirhe syntyy, kun kameraa käännettäessä lähellä ja kaukana oleva kohde ei olekaan kuvissa toisiinsa nähden samassa paikassa, jolloin kuvien liittäminen toisiinsa voi olla jopa mahdotonta. Kameraa käännettäessä täytyisi kääntymisen keskipiste olla linssin optisessa käännepisteessä (nodal point) eikä kameran rungon kohdalla, missä useimmiten on jalustan kiinnityskierteet

Parallaksivirheen välttämiseksi käytetään jalustaan kiinnitettäviä panoraamapäitä. Tällaisissa panoraamapäissä on säädettävät lovetukset eri kuvamäärille, mikä edelleen helpottaa kuvaamista. Kätevä harrastaja voi tehdä parallaksivirheen korjaavan panoraamapään myös itse - siihen löytyy internet-sivuilta jopa asiallisia ohjeita. Pallopanoraamat ku-

vataan usein monirivisinä niin, että otetaan sarja kuvia myös ylä- ja alaviistoon. Silloin tarvitaan kuvaamiseen panoraamapää, jolla kameraa voidaan kääntää myös pystysuuntaan optisen kääntöpisteen kohdalta. Toinen mahdollisuus kuvata pallopanoraamoja on käyttää kalansilmälinssiä. Tällöin esimerkiksi 16 mm:n täyden ruudun kalansilmälinsillä riittänee 6 kuvaa vaakatasossa sekä kuva ylös ja alas. 8 mm:n kalansilmällä, joka katta 180 astetta joka suuntaan, riittää neljä kuvaa. Kuvat suoritetaan sitten liittämisen yhteydessä ohjelmallisesti.

Mielenkiintoisen näkymän panoraamoihin saa kuvausmastoa käyttämällä. Tarkoituksen sopivaan mastoon kiinnitetään kamera ja masto nostetaan 4-6 metrin korkeuteen. Kuvat otetaan luonnollisesti kaukolaukaisimella. Oma lukunsa on sitten ns. Aerial-kuvaukset radio-ohjattavalla tai oikealla helikopterilla.

Hyvien panoraamapäiden valmistajia ei maailmassa ole kovin montaa ja valitettavasti Suomessa ei ole edes näiden maahantuojia.

Tilaaminen muualta Euroopasta on kuitenkin helppoa vaikkakaan ei aina ihan halpaa.

Valotus ja valkotasapaino

Kuvia yhdistettäessä pitää valotuksen ja valkotasapainon olla jokaisessa kuvassa sama. Se tarkoittaa ensimmäiseksi automatiikan unohtamista ja jotta automatiikan voi unohtaa, pitää kamerassa olla käsisäätö molempia varten. Valotuksen määrittäminen saattaa olla vaikeaa silloin, kun valoisuuserot eri kuvakulmissa ovat suuret. Ainoa mahdollisuus on tehdä kompromissi ja varoa ennen kaikkea ylivalotusta. Jos olosuhteet ovat todella vaikeat, esimerkiksi sisäkuvaus silloin, kun aurinko paistaa ikkunasta, voidaan ottaa useita kuvia eri valotuksilla ja kuvat yhdistetään käsityönä tai HDR-tekniikalla. Tämä on kuitenkin mahdotonta silloin, kun kuvassa on liikettä.

Erityisesti on hyvä muistaa, että mitä tarkempi on kuvaamisessa sitä vähemmän tarvitsee tehdä työtä tietokoneen ääressä.

Kuvien päällekkäisyyden laadukkaaseen panoraamaan on oltava vähintään 25%

Kuvien liittäminen ja ohjelmistot

Normaalien kuvankäsittelyohjelmien lisäksi kuvien liittämiseksi tarvitaan tarkoitukseen tehty ohjelmisto ja ohjelmisto virtuaaliesitysten tekemiseen. Näistä on muutamia verkkolinkkejä kirjoituksen lopussa.

Julkaisu

Panoraamakuvien suurin käyttöalue on tänä päivänä www-sivut. Tulostusta ja kirjapainokäyttöä varten kuvassa täytyy olla paljon enemmän tarkkuutta web-käyttöön verrattuna. Se edellyttää riittävän isoa resoluutiota ja runsasta kuvamäärää jo kuvausvaiheessa. Pallopanoraama on tulostettuna vääristynyt ylä- ja alareunasta. Tulosteet ovatkin yleensä tynnyripanoraamoja. Pallopanoraamat voi helposti muuttaa tulostettaviksi rajaamalla kuvan korkeudesta.

Panoraaman tai virtuaaliesityksen muuttaminen julkaistavaan muotoon onnistuu nykyisillä ohjelmilla varsin helposti ja automaattisesti. Perinteisesti käytetyn Flash-tiedostomuodon lisäksi on tullut HTML5-muoto, jolloin panoraamat on katseltavissa myös tablet-koneissa ja puhelimissa vaikka Flash-muoto ei olisikaan tuettuna.

Haluttaessa varmistaa panoraaman varma ja paras näkyvyys katsojalle, kannattaa sivulle sijoittaa molemmat versiot.

Käyttökohteet

Panoraamat antavat valokuville uuden ulottuvuuden, koska se tekee ympäristön tarkastelemisen mahdolliseksi katsojan ehdoilla. Yleisimmät panoraamakuvien kau-

Tolpan kanssa Tukholmassa

Pallopanoraama avattuna (Porvoon Wanha rautakauppa). Toimituksen huomautus: kuvasta on hieman rajattu pois alkuperäisessä kuvassa näkynyttä kattoa ja lattiaa.

palliset käyttökohteet ovat matkailu ja yritys- ja tuote-esittelyt. Koulutuskäytössä taas voidaan esitellä kohteita, joihin pääsy on hankalaa tai jopa mahdotonta. Koulutuskäytössä merkittävää on myös lisämahdollisuudet eli selittävien tekstien, animaatioiden, lisäkuvien ja videoiden käyttäminen. Maailmalla on yleistynyt myös kuvien journalistinen käyttö, jossa perinteinen uutiskuva yhdistyy ympäristöönsä.

Henkilökuva sijoitettuna ympäristöön on enemmän kuin vain henkilökuva.

Unohtaa ei myöskään voi maisemakuvausta. Ehkä hieman tavanomaisuudesta poikkeava käyttöä on rikospaikkatutkinta. Panoraamakuvausta käytetään rikospaikkatutkinnassa monissa maissa, joskaan Suomeen se ei vielä ole ehtinyt.

360-asteinen panoraamakuva antaa erilaisen muokkausmahdollisuuden kuin perinteinen valokuva, mistä seurauksena on ollut panoraamakuvien käyttö myös taidemuotona.

Sanastoa

Cylindrical = tynnyripanoraama

Spherical = pallopanoraama

Equirectangular = "levitetty" pallopanoraamakuva

Rectilinear = vääristymätön kuva, kalansilmäkuvan "vastakohta"

Stitch = liittää

Nodal Point = linssin optinen käännepiste

Ohjelmia ja kalustoa

<http://www.nodalninja.com> (laadukasta pannaamakalustoa)

<http://www.red-door.co.uk> (kaikenlaista kalustoa)

<http://www.360precision.com> (raskasta kalustoa)

<http://www.ptgui.com> (edullinen ammattitason liittämishjelma)

<http://www.kolor.com> (erinomaisia ohjelmia)

<http://gardengnomesoftware.com> (laadukas ohjelmisto)

Näiden lisäksi on paljon muitakin huomionarvoisia ohjelmia ja kalustoa. Edellämainitut ovat kirjoittajan vuosien kokemuksella käyttämiä.

Kimmo Tuortainen

Myös Jarin Kuvakaupan verkko-
kauppa palvelee
24/7 osoitteessa
[www.jarinkamera-
kauppa.fi](http://www.jarinkamera-
kauppa.fi)

ERÄÄN PANORAAMA

Tuttu pariskunta haluaa
häätöimituksesta kirkossa
panoraaman. Häät on
21.7.2012. Kirkko on Turun
Tuomiokirkko. Tiedän
ennestään, että paikka
on pimeä kuin mikä.
Normaaleja hääkuviakin
pitäisi ottaa.

13.7.2012

Hääparin ja papin tapaaminen kirkossa. Menen mukaan. Turun Sanomat on tullut tekemään yleistä juttua kesähäistä ja puhuttaa tulevaa hääparia. Käytän tilaisuuden hyväkseni, esittelen itseni papille ja selvitän sekä seremoniaa että missä voi liikkua ja kuvata. Teen sen aina, koska silloin toimiminen on helpompaa. Kamerat on mukana ja tsekkailen hieman valotusta. Aion tulla vielä uudelleen ennen häätilaisuutta. Vietävän pimeää.

20.7.2012

Häät on huomenna. Olen hieman miettinyt panoraamakuvaa. Kirkko on suuri, mutta vieraita vain noin 60, joten kaikki mahtuvat alttarin lähelle korokkeelle tavallaan puolimpyrään. Tiedän, että seremonia menee lyhyen kaavan mukaan eli kaikkeen kuvaamiseen on aikaa noin 15 minuuttia. Mietin

panoraamakuvan ottamista siinä vaiheessa, kun hääpari kääntyy poistuaan... ei onnistu. Aika on iian lyhyt, koska saman tien pitäisi olla ottamassa ulosmarsista kuvaa käytävällä. Siispä päädyn siihen, että otan kuvan papin puheen aikana.

Lähden kirkkoon koko kalusto mukana: Nikon D3 ja 24-70mm normaalia kuvausta varten. Jalusta, panoraamapää ja Nikon D800 sekä Sigma 8mm kalansilmä panoraamakuvaukseen. Kellonaika on sama kuin huomenna häissä, sillä haluan varmistaa valon tulemisen oikeasta suunnasta. Arvoituksesksi jää, tuleeko ikkunasta aurinko vai sateen pimeys.

Katson kirkossa kuvauspaikan häätöimitusta varten. Onneksi 800:n herkkyys tuntuu riittävän ja hyviä kuvia saa hieman herkemälläkin tarpeen vaatiessa. Inhoan salaman

HÄÄKUVAN TARINA

käyttöä tällaisissa tilanteissa. Sitten viritän jalustan keskelle koroketta ja nappaan ko-
keeksi yhden panoraaman.

Katson kotona kuvat. Asialliselta näyttää.
Teen panoraaman valmiiksi. Onnistuu, vaika en olekaan ihan tyytyväinen. Rakeisuutta on hieman liikaa.

21.7.2012

Hääpäivä. Levitän kaluston keittiön pöydälle. Olen näin tottunut tarkistamaan, että kaikki tulee mukaan. On sitä joskus lähdetty kuvaamaan ilman muistikorttia. Siperia opettaa. Lähden kirkkoon niin, että olen siellä kolme varttia ennen toimitusta. Nappaan muuttaman kuvan, kun morsian tulee kirkkoon ennen juhlaväkeä ja piiloutuu sitten jonnekin. Minulle jää sopivasti aikaa laittaa kalusto kuntoon panoraamakuvausta varten. Viri-

tän jalustan oikeaan kohtaan ja laitan tarkasti mieleen jalkojen asennon lattiaan nähden. Sen jälkeen kamera kiinni ja jalusta tarkasti vatupassiin. Lopuksi vien jalusta sivuun valitsemani hääkuvauspaikan viereen. Toivon vain, että jalusta pysyy vaaterissa, kun kuvan ottamisen aika tulee.

Morsian tulee isänsä kanssa. Seremonia alkaa. Teen normaalit hääkuvaustemput ja samalla yritän olla mahdollisimman näkymätön. Se on kuvaajan rooli. Papin puhe alkaa. Nappaan jalustan, levitän jalat ja syöksyn keskelle koroketta. Isken jalat katsomieni merkkien mukaan paikalleen ja klik-klik-klik-klik - jalusta kainaloon ja takaisin seinustalle. 15 sekuntia. Tiedän, että hääväki ihmettelee hyppimistäni, mutta ei voi mitään. Sitten toinen kamera käteen ja hoidetaan seremonia loppuun.

Kotona katsen heti panoraaman kuvat ja teen lopullisen panoraaman saman tien. En ole tyytyväinen. Tulos on korkeintaan siedettävä. Liittäminen onnistui hyvin, mutta ottamiseen olisi tarvittu hieman enemmän aikaa. Vähäisen valon takia tarkkuus kärsi ja kuva olisi pitänyt ottaa lähempää hääparia. Toisaalta joku on joskus sanonut hyvin: Siinä vaiheessa, kun olet työhösi tyytyväinen, niin kehitys loppuu.

Lopullisessa kuvassa "ylikorostin" värejä ja poistin kohinaa, jolloin lopputuloksesta tuli hieman maalauksellinen.

www.panoraama.fi/maiijamikko

Kimmo Tuxenäinen

Tutustu uuteen iPadiin Varimportissa.

Se on loistava. Kaikin mahdollisin tavoin.

Uudessa iPadissa on vaikuttava Retina-näyttö, A5X-siru ja neliytiminen näytönohjain, 5 megapikselin iSight-kamera ja uskomattoman nopeat verkkoyhteydet. Voit siis tehdä paljon enemmän kuin koskaan osasit kuvitellakaan.

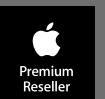

Kaikki iPhone:t ja iPadit heti varastosta.

TM ja © 2012 Apple Inc. Kaikki oikeudet pidätetään.

Varimport Oy.
Lähin Apple-asiantuntijasi.

Varimport Oy | Apple-laitteet, ohjelmat ja valtuutettu huolto kaikkialla Suomessa

www.varimport.fi | Puh. 020 7419 320 | Hämeenkatu 1, 33100 Tampere | Puh. 020 7419 340 | Humalistonkatu 17, 20100 Turku
Valtuutettu huolto: Turku, Tampere ja Helsinki, Puh. 020 7419 330 | Vellikellonpolku 5, 00410 Helsinki

Muista kysyä opiskelija-, opettaja- ja oppilaitoshintoja!

MacBook Pro Retina-näytöllä.

Tältä näyttää kannettavan tulevaisuus.

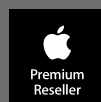
Upealla Retina-näytöllä varustettu, ultranopealla flash-arkkitehtuurilla toteutettu, uskomattoman ohut ja kevyt, täysin uusi MacBook Pro venyttää kannettavien suorituskyvyn rajoja.

Kaikki uudet MacBook Prot heti varastosta.

TM ja © 2012 Apple Inc. Kaikki oikeudet pidätetään.

Varimport Oy.
Lähin Apple-asiantuntijasi.

VAR
import

Varimport Oy | Apple-laitteet, ohjelmat ja valtuutettu huolto kaikkialla Suomessa

www.varimport.fi | Puh. 020 7419 320 | Hämeenkatu 1, 33100 Tampere | Puh. 020 7419 340 | Humalistonkatu 17, 20100 Turku
Valtuutettu huolto: Turku, Tampere ja Helsinki, Puh. 020 7419 330 | Vellikkellonpolku 5, 00410 Helsinki

Muista kysyä opiskelija-, opettaja- ja oppilaitoshintoja!

ME TEIMME SEN TAAS!

Myöhään maanantai-iltana 11.6. palasi Raumalle ryhmä kameraseuralaisia jo perinteeksi muodostuneelta kuvausmatkalta Virosta Setukaisten maalta. Muistikortit olivat taas täynnä satoja ja tuhansia kuvia hienoista maisemista, kasveista ja linnuista sekä mielessä mukavia tuntemuksia yhdessäolosta. Tämä oli jo yhdestoista kerta, kun teimme valokuvausmatkan kiinnostavaan ja vieraanvaraiseen eteläiseen naapurimaahamme.

Mistä tämä kaikki on saanut alkunsa? Vuosituhannen vaihteessa nousi kameraseuran hallituksen kehityskeskusteluissa esille tarve laajentaa kuvaus- ja kokemuspäiriä kotinurkkaa laajemmalle. Päädymme tutkimaan, olisiko Viro, jo silloin monelle tuttu ja edullinen matkailumaa, se joka saisi jäsenistön aktivoitumaan uusista kohteista. Mene nettiin! Niinpä allekirjoittanut osasi googlettaa hakusanoilla photo tai photography – taisi olla photoclub myös hakusanana. Fotoklubi ilmaantui melkein heti vaihtoehdoksi, jota kannatti tutkia tarkemmin.

Eipä muuta kuin esittäytymään heidän vieraskirjassaan ja kertomaan halustamme tutustua virolaisiin kameraseuralaisiin. Vastausotto oli välittömästi innostunut ja muutaman e-mailin jälkeen kielikin vaihtui suomeksi. Kyselimme Fotoklubilaisilta mielenkiintoisista kuvauskohteista ja heidän halustaan tulla mukaan opastamaan meitä. Meitä todella onnisti, kun saimme oppaiksi Val Rajasaaren ja Heiko Kruusin, joista Heiko on ollut kaikilla matkoillamme ja Val useimmilla. Molemmat ovat koulutukseltaan biologeja ja innokkaita luontokuvaajia. Matkan var-

rella olemme tavanneet myös useita muita virolaisia kameraseuralaisia, valokuvaajia ja luonnontuntijoita – ja ennen kaikkia oman maansa tuntijoita. Päälimmäisinä Valin ja Heikon lisäksi kannattaa mainita biologi, lintutieteilijä Mati Kose ja ammattivalokuvaaja Toomas Tuul sekä Raimond Raadik, kuvausmatkojen järjestäjä, valokuvaaja hänkin.

Ensimmäinen kuvausmatka Viroom tehtiin Saarenmaalle. Allekirjoittaneelle ja uskoakseni useimmille meistä avautui aivan uusi maailma, joka monessa poikkesi kotoisista kuvauskohteista. Kaikilla matkoillamme

Bussipysäkki Obinitsassa. Kuva: Altti A. Salo

olemme kuvanneet maisemia, lintuja, kasveja, kylämiljöitä, historiallisia paikkoja, ihmisiä askareissaan sekä juhlia. Vuodesta 2000 lähtien olemme tutustueet naapurimaa-

2000	Saarenmaa
2001	Hiiidenmaa
2002	Saarenmaa
2003	Virolaiset Raumalla
2004	Pohjoisviro, Lahemaa
2005	Pärnu, Häädemeeste
2006	Länsiviro, Pedase
2007	Peipsijärvi
2007	Virolaiset Raumalla
2008	Eteläviros, Matsalu
2009	Tarto
2010	Virolaiset Raumalla, Heikon perhe Suomessa Isokarissa
2011	Kihnu
2012	Setumaa

Niin kuin luettelosta näkyy, ovat virolaiset kollegamme tehneet vastavierailuja Raumalle. Heille olemme esitelleet raumalaista saaristoa, Olkiluodon ydinvoimalaa sekä Hei-

kon perheen kanssa vietimme viikonlopun Uudenkaupungin edustalla Isokarissa. Heiko on myös käynyt kameraseuran yleisöillalla esittelemässä raumalaisille valokuviaan.

Olemme olleet etuoikeutetussa asemassa, kun meillä on ollut hienot, asiantuntevat ja oman maansa perin pohjin tuntevat isännät ja oppaat matkoillamme. Moni meistä on saanut heistä myös henkilökohtaisia ystäviä. Toivottavasti me vieraina matkalaisina osaamme arvostaa tätä kaikkea ja ylläpitää muodostuneita suhteita.

Vielä on ainakin yksi kohde, joka on usein ollut vaihtoehtona, mutta vielä toteutumatta. Keskeisessä Virossa on jokien, soiden ja lampien alue, joka vielä on kokematta. Tämä maisema kasvustonsa ja linnustonsa vuoksi kiinnostaa ainakin allekirjoittanutta. Tällöin olisimme päällisin puolin tutustuneet Viron kaikkiin alueisiin ja voisimme jatkaa syventävillä matkoilla maahan, josta on kertynyt vain miellyttäviä kokemuksia.

Tämänkertaiseen matkaan osallistui ennätyselliset 22 henkeä. Perjantai-iltana purjehdimme laivalla Tallinnaan ja sieltä lauantai-

aamuna ajoimme bussilla suoraan Tartoon, jossa raumalaisella kuvataiteen opettajalla Kirsi Kuusistolla oli Tampere talossa (Tampere maja) grafiikka näyttely. Täältä jatkoimme Rāpinan paperitehtaan kautta etelään Venäjän rajan pintaan Meremäen kunnan Kalatsovan kylään, jossa majoituimme Setomaan Turismitalossa. Toisaalla lehdessä on ensikertalaisen tarkempi kuvaus tekemisistämme ja kokemuksistamme tämänkertaisessa kohteessamme.

Seuraavissa osoitteissa voit tutustua virolaisten isäntiemme tekemisiin:

Heiko Kruusi: www.vanameister.pri.ee
 Val Rajasaar: www.studioviridis.ee
 Raimond Raadik: www.loodusretked.ee
 Mati Kose: www.matikose.photoshelter.com
 Toomas Tool: www.tallinn.fotonet.ee/eng/search?searchtype=complex&author_ids=42

Nisse

KUVA: MARJUKKA VÄHÄ-ETTALA

VIRO NÄHTYNÄ ENSIKERTALAISEN SILMIN

Edellisellä sivulla Nils Nyman kertoi seuran tekemistä viron matkoista kokemuksen syvällä rintaäänellä, seuraavassa oman näkökulmansa matkaan kertoo seuramme sihteeri Marjukka Vähä-Ettala, joka oli ensimmäistä kertaa mukana. Jutun kuvitus matkalla mukana olleiden seuran jäsenten.

Sain kunnian kirjoittaa Kameraseuran Setukaisten matkasta näin ensikertalaisen silmin ja ajattelin heti tuoreeltaan pistää päällimmäisiä ajatuksiamme matkasta ylös, kun vielä muistan asiasta jotakin. Ihan joka sekunnilta minulla ei ole kokonaiskäsitystä, koska olimme reissussa omalla autolla – virolaisen bussin ”turva-autona”. Moni siinä kyselikin, että miksi ihmeessä me otimme oman automme mukaan. Ja vastaus kuuluu, monestakin syystä. A) Halusimme vaan nähdä, miten oman auton vieminen maasta toiseen käy – tulevaisuutta varten. B) Minä en pysty oikein polvien kanssa istumaan pitkää aikaa linja-auton ahtaassa (tuossa bussissa oli yllättävän tilavakin) jalkatilassa. Enkä voi kanniskella oikein mitään tällä hetkellä ja luulimme, että kantomatkat olisivat olleet pidempiä. C) Meidän piti ajella niitä sivuteitä, mutta sattuneesta syystä ei sitten ajettukaan. Näin jälkiviisaana – olisin varmaan pystynyt istumaan

siinä bussissa ne lukemattomat tunnit, mutta tehty mikä tehty. Ja kokemus oli oikeasti tuomaan ajamisen.. sekä sieltä pois ja se, ettei navigaattorissa ollutkaan Viron karttoja eli ei oikein uskallettu reissata omin nokkimme sen enempiä. Elämä ON.

Pikkujuttuja nuo kartat, mutta vieraassa paikassa yllättävän tärkeitä. Päätimme jo ajat sitten, että lähdemme matkaan täysin avoimin mielin positiivisella asenteella ilman ennakko-odotuksia ja vähän matkustaneina meille kaikki on oikeastaan aina uutta ja ihmeellistä. Kuvaamaan lähdimme myös tietysti, mutta koska emme yhtään tienneet mitä odottaa, niin yritimme vaan haalia kaikki mahdolliset kamerahäpäkkeet mukaan, emmekä oikein osanneet miettiä, mitä tarvitsemme ja mitä emme. Olihan mukana tietysti paljon turhaakin, ostin monta isoa muistikorttia – eikä edes ensimmäinen tul-

lut täyteen, mutta nythän niitä sitten on, jos joskus tarvitsee.

Pitkin matkaa pidin sellaista positiivisten asioiden päiväkirjaa ja siihen tuli sitten merkittyä kymmenen asiaa.

Pihamaat

Tallinnasta kun lähdimme ajamaan etelää kohti, kiinnitin heti huomiota siihen, että melkein joka ikisen (pienenkin ja heikkokuntoisemman) talon piha oli hyvin hoidettu. Siistit hyvin hoidetut kasvimaat ilahduttivat valepuutarhurin sydäntäni suuresti. Niin kauniisti peratut sipuli- ja purjorivit että. Kasvihuone nökötti melkein poikkeuksetta jokaisen kasvimaan kupeessa. Mietin, että olenko palannut ajassa sen verran taaksepäin, kun mammalassa kävimme kesälomilla ja sieltä on aivan vastaavanlainen näkymä mielessäni. Onpahan vanhoja neliskanttisenmallisia mustavalkokuviakin monia.

Alapuolen kuvassa korkeatasoinen majoituspaikkamme. Kuva Timo Hallikainen. Viereisen sivun alalaidassa toiselta puolelta lampea Nils Nymanin kuvaama näkymä majapaikan pihalta näkötornin suuntaan.

© MIKKO HUUNONEN

Huunosen Mikko onnistui ikuistamaan erään ruokailupaikkamme ulkorakennuksen seinältä tällaisen perheidyllin

Pionifriikkinä havaitsin monta hienoa vanhaa pionilajia kukkamaissa (ihan kaikki muu tarpeellinen ja tarpeeton sitten olikin mukana, mutta lapiota en tullut ajatelleeksi). Nurmikoiden pinta-alat ovat myös maininnan arvoiset. Nurmikot olivat suuria ja vielä voikukattomia.

Pienyritteliäisyyttä

Vihannesten viljelystä päästäänkin sitten luontevasti virolaisten keskuudessa vallitsevaan yritteliäisyyteen. Yhdistän kotitarveviljelyn suoraan semmoiseen yrittäjähenkisyyteen. Ei odoteta jonkun järjestävän joukko-

ruokailua yhteisillä varoilla, vaan yritetään myös ihan itse tuottaa itselleen syötävää.

Pelotonta yritteliäisyyttä havaitsin kyllä muillakin aloilla. Eipä tarvinnut kuin mennä Tallinnassa paikalliseen naistenvaateliikkeeseen. Erehdyin pitelemään pitkähihaista puseroa ja siinä siunaamassa havaitsin olevani kolmen todella palvelualttiin naisihmisen ympäröimänä puseromeren keskellä. Lopputulos oli, että kävelin putiikista uuden laukun kanssa ulos ja oli hiljalla, etten kävellyt ulos kahden uuden laukun kanssa.

Tiet olivat myös odotettua paremmassa kunnossa ja viitoitukset yllättävän hyvät ja

niitä oli riittävästi. Ihan etelään asti, tiet olivat hyvinkin ajettavassa kunnossa.

Polttopuutöiden puoliammatillisena kiinnitin oitis huomiota todella siisteihin puupinoihin. Itse asiassa totesin äsken kuvia selatessani, että erikokoisia ja – näköisiä klapirivejä sitten tulikin ikuistettua monipuolisesti. Puulämmitys lienee Virossa vallitseva lämmitysmuoto. Matkan varrella jopa kerrostalojenkin läheisyydessä näkyi todella isoja suoria klapirivistöjä. Oikein tuli kotoinen olo.

© Tarja Mäki

Yleensä Virossa matkatessa kattohaikaroita näkyy joka tolpan nokassa, mutta tällä kertaa niitä ei näkynyt yhtä paljon. Yksi sentään saatiin kuvauksellisuudelle, tässä Tarja Mäen ikuistamana.

Perinteitä kunnioittaen

Kansallisylpeys ja perinteiden vaaliminen huokuu kaikessa. Ylpeinä esittelivät historiaansa. Ylpeys omasta olemassaolostaan on sellainen ominaisuus, jota virolaisissa ihailen. He ovat aidosti ylpeitä itsestään ja virolaisuudesta. Suomessa moiseen ei yleensä törmää. Täällä on paljon turvallisempaa ja finimpää ihannoida keskieuropalaisuutta tms. Jos on aidosti ylpeä syntyperästään ja sanoo sen vielä ääneen, että ”on sitten niin ihanaa ol-

la oikea suomalainen”, saa kyllä enemmän oudoksuvia katseita ja hiljaista myötähäpeää osakseen ennemmin kuin ”niinpäs onkin” -kommentteja.

En lukeudu fanaattiseksi museoihmiseksi. On tietysti viisautta tietää historiastaan jonkun verran, mutta kotimaassa en yleensä museoissa pahemmin viihdy. Näyttelyissä sen sijaan tykkään kovastikin käydä ja Tartossa oleva National Geographiksin näyttely siellä

kirkossa olikin todella mukava yllätys. Upeita kuvia.

Majapaikka oli huikea

Olin varautunut henkisesti siihen, että yritän nukkua muutaman kutsumattoman neli- tai kuusi- miksei kahdeksanjalkaisenkin kanssa samassa huoneessa, mutta olikin erittäin positiivinen yllätys, kun ”aviopareille annettavat pienet huoneet” olivatkin oikein mukavankokoisia ja supersiistejä. Ihana levollisella mielellä pystyi laittamaan pään tynnyyn ja vielä silmätkin kiinni. Ei ollenkaan ollut semmoinen olo, että jossakin rapisee ja rapisee.

Turismitalon ympäristö oli kaunis ja siisti. Sen lasken myös isoksi plussaksi, että lamikoissa oli paljon sammakoita. Aamupala hyvä, ruoka muutenkin erittäin syömäkel-poista ja tarjoilijatyttö tai miksi häntä nyt kutsuisi, palveli asiakkaitaan puolijuoksua aamusta iltaan.

Kaunis luonto

Luonto oli ihan mahdollottoman rehevä ja runsas. Harrastemaanjelijöinä katsastimme tiiviisti Viron maatalouden tilaa. Ihana maaperä – hiekansekaista ja kivetöntä. Salaojia ei tarvita eikä piiri-/valtaojia. Kyllä heidän kelpaa.

Posket punaisina häpeästä mietimme sitä, että mekin lahjoitimme joskus Viroon sen itsenäistymisen aikoihin vanhoja äkeitä suulimme takaa – ne taisivat olla peräti kaksi metriä leveitä. Heidän pelloillansa niillä vehkeillä ei tule kuin kiukku kuskille. Siellähän pystyy ajamaan vaikka miten leveillä koneilla, kun alueet ovat niin valtavia. Ilahduttavaa oli, että niin paljon maata oli viljelyksessä. Lehmäfriikkinä kaipasin enemmän nautoja, mutta ne isot karjat ovat varmaankin valtaväylien ulkopuolella jo ihan turvallisuussyistä.

Ensi kerralla sitten menemme katsomaan sivuteille, jos navigaattorimme olisi silloin sitten varustettu jo ihan Viron kartallakin!

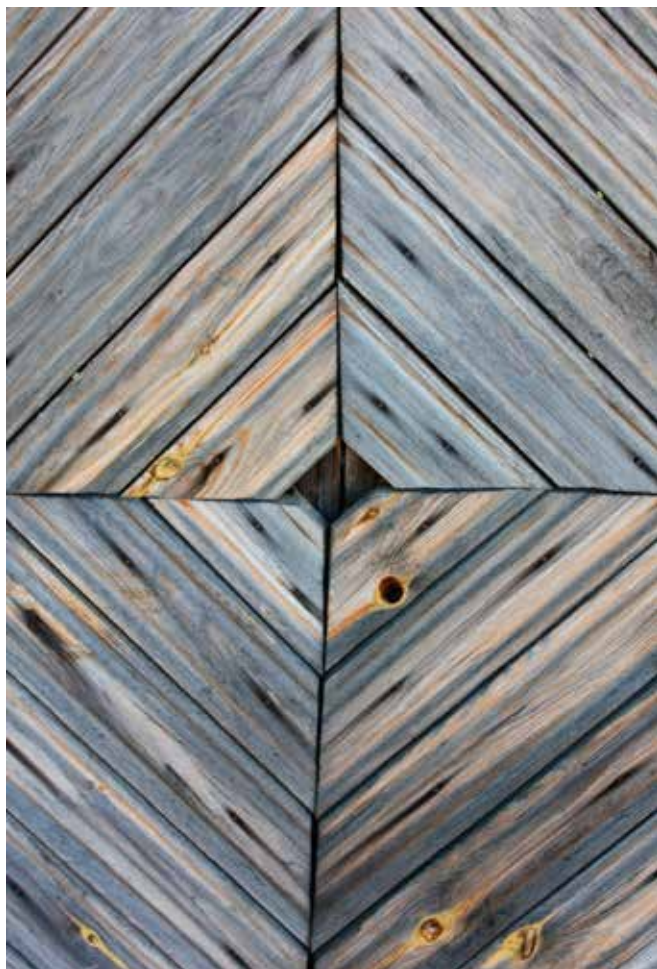
Hyvä, paikallinen ruoka

Syöminen on aina kivaa ja erityisesti silloin, kun voi istuutua valmiiseen pöytään ja jättää vielä tiskitkin toisten huoleksi. Ekstraa on tietenkin se, että syötävä maistuu hyvältä. Sianliha oli todella maukasta ja mureaa ja perunamuusiin oli ilmeisesti lorahtanut reippaanlaisesti voita, kun se sitten vasta maukasta olikin. Hienoa, että tarjosivat paikallista sapuskaa. Pääsevät oikein mautkin esille, kun raaka-aine ei ole pumpattu täyteen E-alkuisia lisukkeita. Ja virolainen Kohvik nyt on sel-laista, joka osuu ja uppoaa ihmiseen, joka ei pysty elämään ilman vahvaa kahvia.

Räpinan kotiseutumarkkinoilla oli monenlaista myyjää, tässä kukkakauppias Markku Väänänen kuvaamana

Yllä vasemmalla Marika Lehtosen kuva hienosta umpipihaan oven yksityiskohdasta. Vastaavaa kuviointia näkyi monessa vieraillemassamme kohteessa. Oikealla Raimo Iso-Ettala ja Mikko Huunonen seuraamassa sammakoin kuvaustapahtumaa. Kuvan nappasi Jorma Orell.

Edellisellä sivulla olleen Marikan kuvaaman umpipihan ovi kokonaisuudessaan. Alapuolen kuvassa olimme saippuaostoksilla. Oikealla oleva punapaitainen herra valmisti käsityönä erilaisia tuoksusaippuoita, joita myymällä elätti itsensä ja perheensä. Kuvassa keskellä valkoisessa paidassa seisoo Setumaan kuningas, joka toimi oppaanamme yhden päivän ajan. Vasemmalla villapaitaan pukeutuneena toinen isännistämme Toomas Tuul ja hänen edessään istumassa Heiko Kruusi.

Paikalliset oppaat

Virolaiset isännät ja paikallinen Setumaan Kuningas antoivat oman sävyksensä reisuun. Heihin en sen paremmin tutustunut, mutta ihan asiansaasavilta vaikuttivat. Ainakin sain sen käsityksen, että molemmat ovat innokkaita valokuvaajia ja linnakkeella ainakin Tomas kulki itsekin kameran kanssa. Ilman virolaisiäntä kaikki olisi varmasti ollut paljon monimutkaisempaa järjestelyä ajatellen. Hyvä, kun Rauman Kameraseurala on kontakteja Virossa. Totesin, että olisi hurjan mukava osata auttavasti vironkieltä.

On Luonto ihmeellinen. Itikkaihmisensä pyörin jonkun verran niissä pusikoissa, mutta punkkivaaran takia en uskaltanut mennä niin syvälle ruohikkoon, kuin olisin halunnut. Kuvasaalis hyönteisistä oli aika laimea, mutta monenlaisia silti näin, vaikkon saanut luuppiin. Kattohaikarat olivat aivan uusi tuttavuus meille. Isot pesät pysyvät siellä tuulesa ja tuiskussa - uskomatonta. Virolaiset ovat varmaan oikeassa – ne tuovat varmaankin onnea. Viro on nyt itsenäinen ja erittäin vahvassa nousussa.

Kaiken kaikkiaan olen erittäin tyytyväinen, että saimme olla mukana. Monenlaista nähtiin ja koettiin – ei olla viisaampia mutta henkisesti rikkaampia. Tuli paljon muistoja siihen Elämän Räsymattoon. Ihan tämmöinen Setumaan värinen riemunkirjava raita. Katselin kuvat juuri äsken läpi ja totesin, ettei niistä nyt todellakaan ole Vuoden Luontokuva-kirjaan, mutta meille ne ovat tärkeitä dokumentteja tästäkin matkasta. Katson pystyykö Fotosoppi pelastamaan jälkipolville edes muutamia ruutuja. Kiitos kaikille kanssamatkustaneille. Ja tietysti ihan parasta oli päästä ehjänä kotiin ja Jarmo tietysti oli onnellinen, kun Vitokin oli ehjä... Ja ei kun vaan odottelemaan seuraavaa seikkailua! Nisse varmaankin kertoo tarkan reittiraportin, joten en sen kummemmin muistellut paikkojen nimiä ja reitinkulkua. Meidän kamerastamme puuttuu se gepsi ja minun oma navigointini on sellaista, että parempi etten edes yritä muistaa paikkoja kulkujärjestyksessä saatikka paikkojen nimiä – väärin ne kumminkin menisivät, sekä järjestys että ne nimet.

Terveisin *Maxiikka*

PS. Ja vain kerran – huom. vain kerran sekosin oikeassa ja vasemmassa Tallinnan keskustassa. Jarmo oli vähän (lue: erittäin) huolissaan koko reissun ajan, että miten minulta sujuu manuaalisen kartan tulkitseminen. Hänen kun oli ihan pakko päästä tiistaiamuna töihinsä.

Menomatalla poikkesimme Tartossa katsomassa raumalaisen Kirsi Kuusiston grafiikanäyttelyä sekä toisella puolella katua tässä kirkossa pidettyä hienoa National Geographin valokuvanäyttelyä. Alapuolen kuvassa matkalaisia jonottamassa paikalliseen mukavuuslaitokseen. Oikeasti kuva on lavastettu ja kyseiset tilat olivat Virossa aivan saman tasoisia kuin meilläkin.

Se suvi meni toimittajana

PAIKALLISLEHDESSÄ POHJANMAALLA

Jäsenlehtemme
päätoimittajan
innoittamana lähdin
tekemään juttua
kesätoimittajana
toimimisesta
paikallislehdessä.
Kesän 2012 olin
kesätoimittajana
Pohjankyrö-lehdessä,
joka ilmestyy
kahdesti viikossa
Seinäjoen ja Vaasan
välimaastossa. Olen
uusi kasvo Rauman
kameraseurassa ja
valokuvaaminen
on minulle ollut
jo jonkin aikaa
enemmän työ kuin
harrastus.

Hieman itsestäni kuitenkin alkuun: olen 24-vuotias opiskelija Etelä-Pohjanmaalta, Alahärmästä. Ainakin perheelliset saattavat tietää paikkakunnan Power Park -huvipuistosta, joka sijaitsee Alahärmässä. Raumalla olen pyörinyt lähinnä talvet opiskellessani Rauman opettajankoulutuslaitoksella kansankynttiläksi. Opiskelut ovat loppusuoralla ja ensi keväänä olisi tarkoitus laulaa suvivirttä kasvatustieteen maisterin paperit kourassa.

Valokuvauksen pariin olen ajautunut siis toimittajan työni kautta. Olen Raumalla opiskelujeni ohessa ajautunut lehtityöhön paikallisen sanomalehti Länsi-Suomen palvelukseen ja sitä kautta kiinnostunut kuvaamisesta. Kesätyösuhteeseen olen kuitenkin päätenyt jo kahteen otteeseen kotimaakuntaani, sillä kesän 2011 olin Kauhavalla ilmestyvässä Komiat-lehdessä, joka on Pohjankyrön tavoin tilattava paikallislehti.

Olen toimittajan työssäni katsellut kameran läpi hakien sellaista kuvaa, joka olisi mahdollisimman informatiivinen ja juttua palveleva. Juuri toimittajan työssä haetaan kuvaa, joka kertoo enemmän kuin tuhat sanaa. Joskus kuva syntyy helposti, joskus sitä taas haetaan kissojen ja koirien kanssa saamatta toivottua lopputulosta.

Mikäli haastateltavalla on ollut tiedossa, että juttua tullaan tekemään, on hän saatanut miettiä mahdollisia kuvaustilanteita valmiiksi. Joskus nuo ideat ovat huonoja, jolloin toimittajan pitää osata hienotunteisesti ohjata uudenlainen kuvaustilanne.

Pienessä paikallislehdessä toimiessa juttujen monipuolisuus on toimittajan työn suola. Niin ovat myös kuvaustilanteet monenmoiset, sillä viime kesänä jututin ja kuvasin niin uusia ylioppilaita, mehiläiskurssille osallistujia, kotiseututyön tulevaisuutta harmittelevia,

Keppihevoshilpailu Ylistarossa oli yksi huvittavimpia juttukeikkoja kuvata. Lapset kaksivuotistaista 11-vuotiaisiin kirmasivat innossaan kenttää ympäri. Tässä kuvassa vielä tutustuttiin rataa, mutta vauhtia riitti jo silloin. Suuren informaatiomääränsä takia tämä kuva olikin koko sivun leveydeltä lehdessä.

Tässä on yksi parhaimmista ottamistani lehtikuvista viime kesänä. Sain mielestäni rakennettua kuvaan erinomaisesti syvyysvaikutelman, kesän ja lapsen tarmokkuuden ripustaa nenäliinoja pyykkinarulle.

keppihevostuksiin osallistuneita, talkootyötä tekeviä ja markkinakansaa.

Kun vastaa sekä jutusta että kuvista, pitää molempien osien soljua yhteen. Vaikka paras kuvaustilanne voi syntyä yhtäkkiä ja vahingossa, vaaditaan kuvaajalta tässäkin tilanteessa kuvattavien ohjaamista. Tärkeää on myös ottaa sekä pysty- että vaakakuvia. Tässä ainakin itselläni on vielä opettelemista.

Kuvattavien monipuolisuus ruokkii osaltaan viihtymistäni toimittajan töissä, vaikka tämän hetkinen aatos on työllistyä opettajaksi valmistumisen jälkeen. Tärkeä taito lehtikuvaajalla on oman näkemykseni mukaan ihmisten kanssa toimeen tuleminen ja kuvattavien jännityksen laukaiseminen. Tätä olen tehnyt juttelemalla kameran takaa samalla kun haastattelen. Silloin kuvaan saadaan elävyyttä ja jännitys laukeaa kun kuvattava juttelee.

Kamerakalustoni viime kesänä toimi runkoina Nikon D90 ja Nikon D7000. Itselläni on siviilikameranani ollut puoli vuotta Nikon D90, joten työnantajan kamerat oli helppo ottaa haltuun. Optiikoista eniten käytin 16-85mm:n laajakulmaa, joka mahdollistaa parhaiten henkilökuvien otton ja

Minun mielestäni lapset ovat parhaita haastateltavia ja kuvattavia. Tässäkin kuvassa näkyy oikeanpuoleisen tytön kauhistunut ilme, kun taas vasemmanpuoleinen on ylpeä työstään, jota ei kuulemma saa koulussa tehdä.

Pyhäjärven kylpyläoloma
27.7.-2.8.
Alk. 499 €/hio/2h
Ruokamessut
Kauhajoella 1.9.
30 €/hio
Ruskareissu 14.-16.9.
Alk. 300 €/hio/2h
www.tapiolaoy.com/0400864393

Maanantai 9. HEINÄKUUTA 2012 | NUMERO 52 | HINTA 1.00 EURO

Taideleiri

Maalataan
mitä
halutaan

→ Sivu 7

Kelit

Välillä
ripajaa
piskoja

→ Sivu 5

Pohjankyrö

→ Isonkyrön, Lahian, Vähäkyrön ja Ylistaron paikallislehti

Heli Hautamäki ja Sofia Jokinen hoitivat lämmöllä ratsujan ennen keppihevoksen palkintojenjaon alkua.

Rakkaan keppihevosen kanssa iloisesti kirmaten

YLISTARO Mäki-Pohdon ratsastuskeskitys sai toimia heinäkuun ensimmäisellä viikolla keppihevosten kilpailuareenana. Ensimmäistä kertaa järjestetty kilpailu otti osaa 23 ratsastajaa ratsuineen, joilla useimmilla oli nimikin. Suoritusten kirjo oli laaja, sillä kilpailijoiden ikähaatari oli parista vuodesta 11-vuoteen. Nuorimpien ratsastajien seurana nähtiin vanhempia tuomas-

Plaraa ja lue

Jättibalsami riesana Kylkkälässä

ISONKYRÖ Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksella on menossa kolmivuotinen hanke, jossa pyritään vaalimaan suomalaisia kasveja tuhoamalla vieraskasveja, kuten jättibalsamia ja komeleupuihin. Isonkyrön Kylkkälässä jättibalsami on levinnyt joen puolelta ja ylittänyt jo Kylkkälänraitin.

→ Sivu 3

Mukulamäen evakkotie jatkuu

LAHIA Mukulamäen päiväkodin huono onni jatkuu. Päiväkodin väki joutuu lähemmäksi nyt jo toisista toimitiloista sisäilmaongelmien takia. Potikka hajutetaan ensi kuussa pankki-kirjastotalosta Kirkonkylän ja Perälän koulujen esikarttiin sekä Vallimäen päiväkodin yläkertaan.

→ Sivu 5

Huono sisäilma koetteli

VÄHÄKYRÖ Vähäskyrössä ajaututtiin viime vuonna kunnan kiinteistöjen suljetun sisäilmaongelmasta toiseen.

Tarkastuslautakunta huomauttaa arviointikertomuksessaan, että merkittävään muutostöihin ei kunnassa löydetty riittävästi voimavaroja.

Kaikenlaisille keikoille joutumisessa on toki se vaara, ettei aina tiedä minkälainen kuva olisi haastatellun mielestä se paras. Asfalttisprinttiä ajavan kuskin haastattelun kuvitin tällä tavoin.

Juhannuksen lehteen tein jutun innokkaasta saunavihdantekijästä. Hetken taivuttelun jälkeen sain häneltä hymyn irtoamaan ja taustalle rivin jo valmiita saunavihtoja.

Pohjankyrö-lehti

Isonkyrön, Vähäkyrön ja Ylistaron paikallislehti
Lehden perusti A.E. Ujainen vuonna 1950, hänen poikansa Jaakko Ujainen toimii nykyään lehden päätoimittajana ja toimitusjohtajana
Levikki vuonna 2011 oli 5556 kpl
Painatus : I-Print Oy Seinäjoki
Kustantaja: Pohjankyrön Media Oy
Toimituksessa toimituspäällikkö ja kaksi toimittajaa
Oma ilmoitusmyynti, -valmistus ja lehden taitto

muutenkin käyttömahdollisuudet tarpeisiini olivat kattavat .

Isoissa massatapahtumissa, joissa joutuu kuvaamaan kaukaa tai muuten hakemaan tunnelmaa, olen laittanut kameraan kiinni 70-300mm pitkän putken. Tämän kokoluokan objektiivi olisi tarkoitus jossain vaiheessa hankkia itsellekin.

Muutamia luontokuvia julkaistaan myös Pohjankyrön sivuilla. Luontokuvia otin Tamronin 90mm makrolla, jonka käyttö oli minulle uusi tuttavuus.

Kesästä jäivät mieleen mahtavat muistot erityisesti monien ihmispersoonien kohtaamisista. Vaikka näillä näkymin se olikin viimeinen kesä toimittajana, jatkuu toimittajan työni ainakin Kuvakulman sivuilla.

Pekka Väkiparta

Kun kameraseuralainen
haastattelee toista
kameraseuralaista,
puhe siirtyy nopeasti
valokuvaamiseen,
tässä tapauksessa
vanhoihin kameroihin
ja paperikuviin.
Veli kuuluu seuran
muutamisiin
kirjejäseniin, tarkoittaen
ettei hänellä ole
tietokonetta eikä siten
sähköpostiosoitetta.

Veli Kuusinen

Ennen tätä haastattelutilannetta en ollut vaihtanut Veli Kuusisen, 82, kanssa kuin muutamia sanoja. En siis tunne miestä lainkaan, vain ulkoisen olemuksen, joka on sanalla sanoen vaatimaton.

Nuoruudessaan, yhtenä neljästä sisaru-
Nuoruudessaan, yhtenä neljästä sisaruksesta, hän on elänyt puumajavaiheen ja keräilyvaiheen. Ensin mainitun korsun rakensi hänen isänsä kallioleikkaukseen lähellä telakan aluetta. Sinne lapset saivat juosta aina kun hälytys alkoi ulvoa. Pommikoneet lensivät sen verran korkealla, että kun munat alkoivat tippua, piiloon ehti hyvin. Veli oli kymmenen, kun Rauma sai sellaisen sateen helmikuussa 1940, että sitä alettiin kutsua Pahaksi Perjantaiksi. Rauma oli lähellä hiiltyä

kokonaan. Veli katseli sisarineen lautatarhojen roihuamista korsun suojusta.

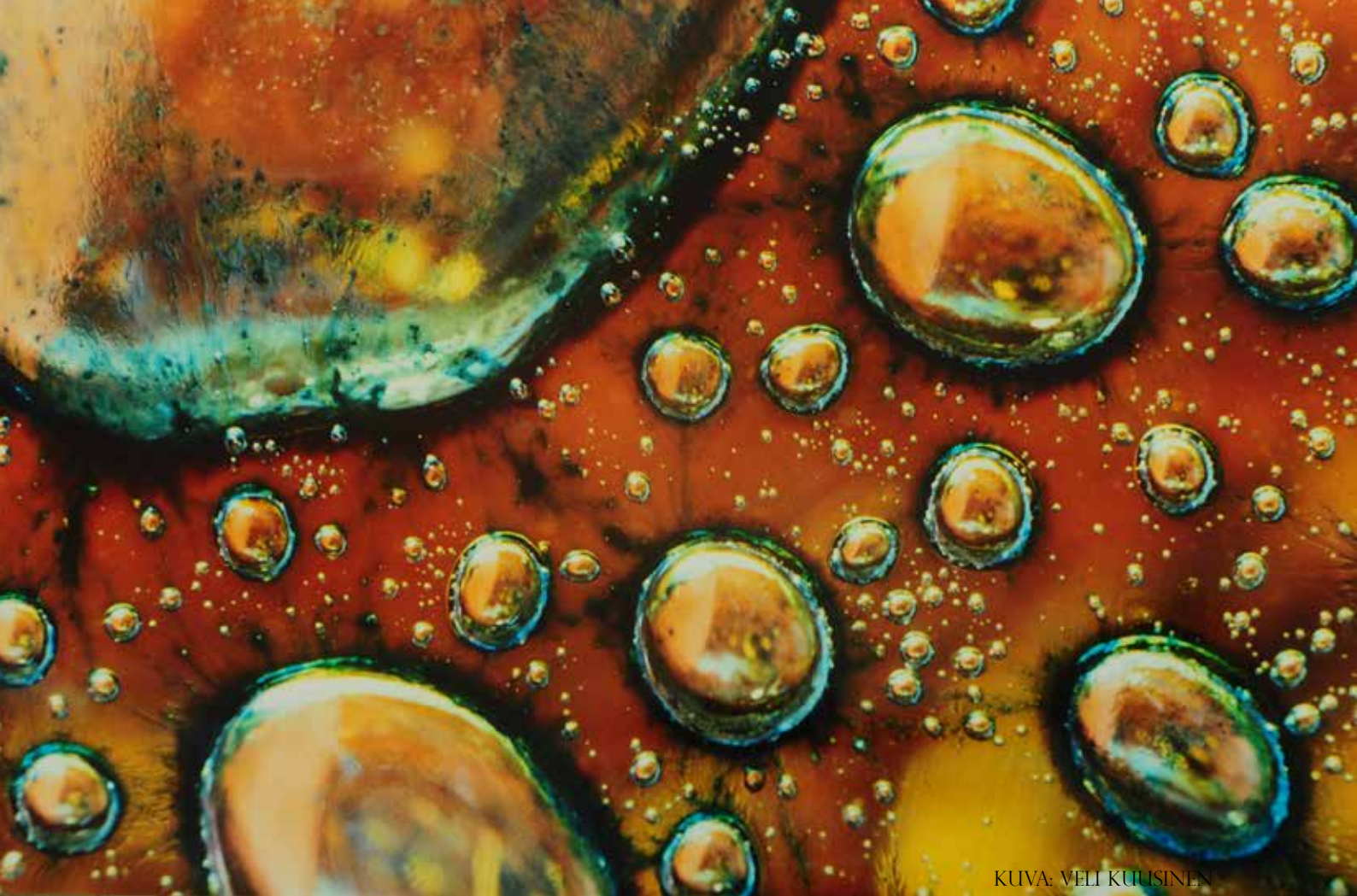
Keräilyvaihe tuli tietysti jälkeenpäin, sirpaleita löytyi kaiken muotoisia ja kokoisia.

Hötkyilemättömän miehen tyyliin kuuluu, että elämän ulkoiset sivupolut jäävät omaan arvoonsa. Veli meni 50-luvulla armeijaan lentorykmenttiin Luonetjärvelle Jyväskylään, sieltä kokiksi Nurmeksen Kauppalaan. Rauma-Repola sai hänet porakoneenkäyttäjäksi heti palveluksen jälkeen ja lopulliseksi ammatiksi tuli jyrsijä. Veli löysi tulevan vaimonsa Hilkan työvälinejakelusta, tiskin toiselta puolelta.

Nykyajan lyhentyneiden työ- ja ihmisuhteiden näkökulmasta Velin yli 30 vuotta

KUVA: TEEMU LAULAJAINEN

KUVA: VELI KUUSINEN

Yllä makrokuva lasivaasista, oikealla "Haapoja Uusilahdella"

kestäneet avioliitot Hilkan ja työn kanssa näyttävät kunnioitettavilta.

Kun työt loppuivat vuonna -86, Velille jäi enemmän aikaa harrastaa. Hänen isänsä oli aloittanut taidemaalauksen päästyään eläkkeelle hitsaajan työstä. Sieltä on pojallekin periytynyt silmää väreille ja muodoille. Näitä molempia löytyy kivistä, joita hän kerää, valokuvista, joita hän ottaa ja maalauksista, joita hän maalaa. Kunhan vain aikaa olisi kaikille...

Yhtä hyvin voisin olla kiviharrastaja haastattelemassa toista moista. Mutta koska olen valokuvauksen ystävä, esittelen teille kuvaajaveljen. Hän tuli mukaan Rauman Kameraseuraan 1985, ollessaan samaan aikaan Metallin Salamat -kerhon jäsen. Töiden loputtua Salamat jäivät ja Rauman Kamera-seura valloitti sydämen.

Veli on Rauman Kameraseurassa voittanut useasti kuukausittaisia etappikilpailuita, ja myös osallistunut näyttelyihin, kuten "Mennytää aikaa" -92, joka pystytettiin Poselliin, Tampereen kupeelle Murikan opistoon sekä Rauman Kaunisjärven vanhainkotiin.

1995 hän sai myös oman fotografiikkateoksensa Rauman Taidegraafikoiden näyttelyyn Taidemuseolla. Kuvia on ollut

katukuvassa eri kiinteistöjen ikkunoilla sekä kansalaisopiston antologiassa.

Vuonna 2008 hänelle myönnettiin Suomen Kameraseurojen Liiton hopeinen ansiomerkki.

Kameraseuran jäsenet ovat päässeet kuva-matkoille Velin näyttäessä kuvia matkoiltaan. Ja niitä löytyy: Viron seutu, Norja, Venäjällä useampi kaupunki, Ruotsi, Gotlanti, Tanska, Suomen Lappi. Unohdinkohan jotain?

Koska kirjahyllyn sisältö kertoo ihmisestä jotain, siirrymme olohuoneeseen. Seinillä on Velin ja hänen isänsä maalaamia tauluja ja matkamuiستotaluja, mutta valokuvia ihmehen vähän. Siitä päättelen, ettei valokuvaus ole se kaikkein suurin ja rakkain harrastus. Tai jos on, hän jättää omien taitojensa korostamisen muille (jotka täyttävät seinänsä omilla kuvillaan).

Ei jää epäselväksi, mitä Veli Kuusinen arvostaa. Hyllystä löytyy eränkävijöiden matkakertomuksia, kasvien, kivien ja eläimien tietokirjoja, majakkakirjoja, saaristosta kertovia kirjoja, Lapinkirjoja. Veli on käynyt useammin Lapissa kuin minä Porissa.

Kun kysyin, mikä on hänen luetuin kirjansa, päädyimme selailemaan Viron luonnonvalokuvaajien vuosikirjoja. Aivan upeita

kuvia. Mies on selvästi visuaalisesti orientoitunut ihminen, enkä enää ihmettele, mikä pienissä kivenkokkareissa voi kiinnostaa. Kokonainen lipastollinen lajiteltu, kovia ja kivettyneitä marsipaalin ja leivostennäköisiä taideteoksia vakuuttaa minut siitä, että luonto voi tehdä mitä ihmeellisempiä väri- ja muotoyhdistelmiä. Jopa selkeän geometrisiä, aivan kuin ihmisen tekemiä pintamuotoja.

Velistä välittyy mietiskelevä ja huumorintajuinen persoona, joka ei pidä meteliä itsestään. Hän mieluummin tarkkailee ympäristöään ja etsii siitä kauneutta, kuten monet valokuvaajat. Hänellä on herkkä vaisto ja paljon sanottavaa, mutta toisaalta hienostuneisuus ja kunnioitus toista ihmistä kohtaan karsii suurimman jyrkkyyden ja lopulta viestin on sopeuduttava valokuvien ja maalauksen kehyksiin. Mutta yhtä kaikki, jo se, että maalaa tai valokuvaa, on viestiä ihmisestä ja hänen arvoistaan.

Syyskuun Kameraseuran kokous jää häneltä väliin, koska hän on silloin neljän päivän polkupyöräretkellä Ahvenanmaalla. Toivottavasti silloin ei sada kaatamalla.

Teemu Laulajainen

TEKSTI JA KUVAT MARIKA PUUMALAINEN

Kuvakulmia maailmalta

VARSOVA 4. - 8. 7. 2012

Puolan pääkaupunki Varsova on 2 miljoonan asukkaan kiehtova paikka, jossa voi vielä kokea hieman menneiden aikojen tuulahduksia.

Varsova yllätti minut kauneudellaan! Tyksätyin varsinkin vanhaan kaupunkiin, joka on Unescon maailmanperintökohde, mutta myös keskustassa on kaunista ja siistää. Voin siis lämpimästi suositella Varsovaa lomakohteeksi ihan kaikille, niin aikuisille, kuin lapsillekin. Sieltä löytyy paljon museoitu, gallerioita, kirkkoja ja puistoja. Lisäksi kahden kilometrin kävelymatkan päässä vanhasta

kaupungista sijaitsee iso ja kaunis eläinpuisto, jossa kannattaa ehdottomasti käydä. Itse vanhassa kaupungissa on paljon kahviloita ja ravintoloita, joissa syöt herkullista ja monipuolista ruokaa edullisesti. Vanhaa kaupunkia voit kierrellä kävellen tai nauttia maisemista hevoskärryjen kyydissä. Kulkeminen on muutenkin vaivatonta ja edullista takseilla ja linja-autoilla, esimerkiksi linja-autolla yh-

Varsovassa voi vielä tutustua kaupunkikuvaan idyllisesti aidon vossikan kyydillä. Oikeanpuoleisessa kuvassa kirjoittaja Marika Puumalainen.

Yläpuolen kuvassa pala toisessa maailmansodassa lähes maantasalle pommitettua Varsovan vanhaa kaupunkia, joka on osittain entisöity ja kuuluu nykyään UNESCO:n maailmanperintölistalle kuten kotoinen Raumammekin. Iltaisin juuri vanha kaupunki torin ympäristöineen on Varsovan elämäntekijä, jonka varrelta löytyy kaikkea yökerhoista ja viinituvista aina perinteisiin kellariravintoloihin. Kesäisin vanha kaupunki tarjoaa useita ulkoilmakonsertteja, joita voi pysähtyä kuuntelemaan kaupungin tunnelmaan, nähtävyyksiin ja mielenkiintoisiin sivukatu-ihin tutustumisen lomassa.

teen suuntaan maksaa 3,60 zlotya eli alle euron kyyti.

Samalla kun kiertele keskustan kauppiaita, kannattaa ehdottomasti poiketa Kulttuuri- ja tiedepalatsissa, jossa pääsee hissillä 30:een kerrokseen ja voit vain kuvitella mitkä näkymät sieltä on... .

Jos jotain huonoa pitäisi sanoa, niin harmillisen vähän paikalliset puhuvat englantia. Joskin he ovat hyvin ystävällisiä... hoituu asiat vaikka käsiä huitomalla.

Maxika Puimäläinen

Vasemmanpuoleisessa kuvassa oleva 1950-luvulla rakennettu Kulttuuri- ja tiedepalatsi edustaa sosialistista realismia.

nissen

N I K S I N U R K K A

TEE VÄRIKUVASTASI MV-KUVA

Jos sinulla on **Photoshop Elements** voit tehdä värikuvasta harmaasävykuvan monella eri työkalulla.

Enhance=>Adjust Color=>Adjust Hue/Saturation

Säädä Saturation liikusäädin arvoon -100. Tuloksena on sävytön harmaasävykuva. Voit säätää kuvan kirkkautta Lightness liikusäädöllä.

Enhance=>Remove Color

Tuloksena sävytön harmaasävykuva. Ei muita säätömahdollisuuksia.

Enhance=>Convert to Black and White

Aukeaa taulu jossa voit säätää erikseen R, G ja B värejä sekä kuvan kontrastia. Tämä on Elementsin paras MV-työkalu Jpg-kuville.

Image=>Mode=>Greyscale

Poistaa väri-informaation. Tuloksena sävytön harmaasävykuva.

Näistä kaikista vaihtoehdoista, vaikka tuloksena olisi sävytön harmaasävykuva, voidaan jatkaa Levels työkalulla säätämällä kuvan kirkkautta ja kontrastia tuloksena sävykäs MV-kuva.

Jos käytössäsi on **Photoshopin täysversio** monipuolistuvat MV-työkalut merkittävästi.

age=>Adjustments=>Desaturate – värikylläisyyden poisto

Säädä Desaturate liikusäädin arvoon -100. Muuntaa R,G ja B värit samanarvoisiksi tuloksena harmaasävykuva. Tämä on nopea tapa mutta ei huomioi eri värien voimakkuuksia muuntaessaan kuvaa MV:ksi. Tuloksena on yleensä sävytön harmaasävykuva joka vaatii kontrastin säätöä.

Image=>Mode=>Greyscale - harmaasävykuva

Nopea tapa joka huomioi värien kirkkausarvot mutta ei sisällä muita säätöjä.

Channel Mixer - kanvasekoitin

Avaa tasopaletissa Channels.Klikkaa kutakin kanavaa erikseen ja valitse paras MV-vaihtoehto ja klikkaa Image=>Mode=>Greyscale Kuva on valmis.

Kanavista voit myös valita pari lähekkäin olevaa ja avata Image=>Adjustments=>Channel Mixer Klikkaa taulussa Monochrome ja säädä eri värejä saavuttaaksesi parhaan MV-kuvan. Säätäessäsi värejä seuraa että niiden summa on 100 jotta varmistut ettei mikään väri leikkaannu.

Lab-Color – Lab tila

Avaa Image=>Mode=>Lab Color. Avaa Channels ja klikkaa L kanava aktiiviseksi. Valitse Image=>Mode=>Greyscale

Calculations - laskentatila

Avaa Image=>Calculations.Avautuvassa taulussa valitse Source 1:ksi yksi väri ja Source 2:ksi toinen väri. Valitse sekoitustila tasopaletin Blending mode valikosta. Kokeile eri sekoitustiloja. Opacity liikusäätimellä voi vaikuttaa sekoitustilan voimakkuuteen. Valitse Result valikosta New Document ja nimeä se. Tämä menetelmä on ehkä monipuolisin ja hienosäätöisin MV-menetelmä sekoitustilojen vuoksi.

Camera RAW – RAW-kuvat

Kuvattessasi Raw-muodossa sinulla on käytössä kaikki Camera RAW:n säätötyökalut. Säädä kuva Basic säädöillä kontrastikkaaksi. Photoshopin täysversiossa käytössä on myös Camera Raw:n Tone Curve kontrastin säätöön ja voit avata HUE/Greyscale osion sekä klikata siellä Convert to Greyscale.Värejä sä-

tämällä voit vaikuttaa MV-tulokseen.

Kaikilla edellä esitetyillä menetelmillä vaikutetaan säädöillä koko kuvaan. Mikäli halutaan tehdä säätöjä jotka vaikuttavat vain määrättyihin kuvan osiin voidaan kuvan osista tehdä valintoja valintatyökaluilla ja halutut tehdä säädöt erikseen niihin. Tällöin on hyvä muistaa liu'uttaa valintojen rajat etteivät ne erotu lopullisessa kuvassa – Refine Edge=>Feather.

Tyylikäs tapa valmistaa RAW-kuvasta MV-kuva on säätää siitä eri MV-versiot joissa kussakin säädöt tehdään huomioiden vain osa- alueen luonne. Esimerkiksi maisemakuvassa tehdään kolme eri versiota: etuala-, keskiala- ja taustaversio. Kukin versio säädetään alueensa mukaan sopivaksi. Versio 1 kopioidaan version 2 päälle omiksi tasoikseen. Versio 1:lle tehdään maski – Layer Mask. Maalaamalla pehmeällä mustalla pensselillä paljastetaan alapuolisen tason osat jotka halutaan näkyviksi. Samoin menetellään seuraavan version kanssa joka kopioidaan aikaisempien tasojen päälle. Näin voidaan valita lopulliseen kuvaan eri versioiden ”parhaat” palat .

Vanhoissa Elements versioissa ei ole Layer Mask työkalua mutta niissä voidaan maalaimiseen sijaan pyyhkiä – Eraser Tool - pyyhkeumilla alapuolisen tason halutut osat näkyviksi. Pyyhekumi on kuitenkin peruuttamaton jota vastoin maskityöskentelyssä virhemaalaus voidaan aina peruuttaa maalamalla päälle valkoisella pensselillä. Tämä menetelmä toimii tietysti myös värikuvissa. Yleisesti voidaan MV-kuvasta sanoa että siinä tulisi näkyä koko harmaasävyyskaala valkoisesta mustaan. Tämän vuoksi useimmissa MV-työkaluissa joudutaan jatkamaan säätöä kontrastityökaluilla tyylikkään MV-kuvan aikaansaamiseksi.

Nuori kuvaaja

ESITTÄYTY

Kuka olet?

15-vuotias raumalainen aloitteleva valokuvaaja. Nimikin löytyy – Emmi Aivola.

Miksi kuvaat?

En oikeastaan tiedä. Ehkä haluan saada kauniit hetket ja asiat filmille. Ikuistaa kuvia, vaikken osaakaan piirtää.

Millaisista kuvista pidät?

Rakastan pysäyttäviä kuvia. Joku tajuttoman upea maisemakuva tai kuva, joka puhuu maailman nykytilan puolesta, ovat minun mieleeni.

Suosikkikuvaajiasi?

Olen jo pitkään seurannut Mikko Puttosen blogia, ja hänen kuvansa saavat hetkeksi pysähtymään ja katsomaan kunnolla. Aina sanon, että ne ovat jotenkin ”erilaisia” kuin muiden, mutten osaa selittää miten.

Miten löysit seuran?

Menin Nikonin kamerakurssille ja siellä käteen lätättiin läpyskä, jolla sai Jarin kuvakaupasta alennusta tietyistä tuotteista. Paperissa oli myös mainos Rauman Kameraseurasta. Katsoin, että onpas vuosimaksu pieni ja otin jäsenvastaavaan yhteyttä. Enhän minä kauan ole mukana ollut, mutta eiköhän tästä työstä kelpo aktiivisen jäsenen saa.

Mitä odotat seuralta?

Kaikkea, mitä seura tarjoaakaan! Ja varsinkin nuorille suunniteltuja juttuja.

KUVA: EMMI AIVOLA

Huomio Kameraseuran nuoret!

Rauman Kameraseuran nuorille käynnistyy syyskuussa omaa toimintaa. Tapaamisia on aluksi kerran kuussa Rauman lukion kuvataiteen luokassa. Niiden lisäksi käydään joko yksin tai yhdessä kuvaamassa erilaisissa paikoissa ja mahdollisesti valokuvanäyttelyissä. Nuorten ottamista valokuvista on tarkoitus myös koota näyttelyt syys- ja kevätkauden päätteeksi. Pimeäkuva- ja muotokuvakoulutustakin on tulossa.

Tapaamisissa annetaan erilaisia kuvaustehtäviä. Ensimmäisen tapaamiskerran teemana on oma kuva.

Kiinnostuitko? Ota yhteyttä Anne Perttulaan joko sähköpostitse anneperttula@gmail.com tai puhelimitse 040 843 6672.

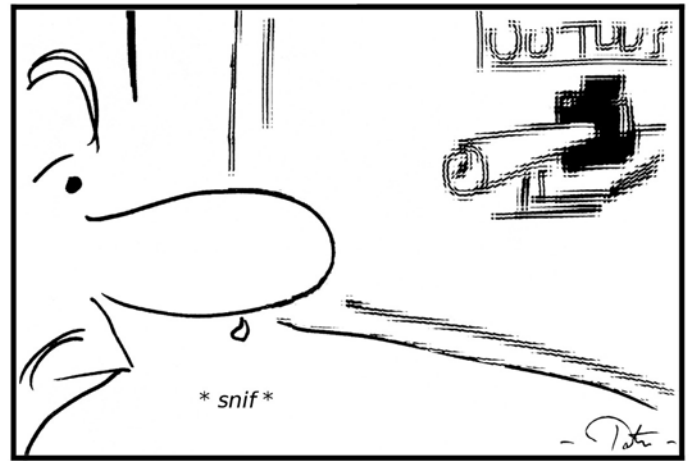
Nuorisotoiminnan toimintasuunnitelma 2012-2013

Tapaamiset (ainakin aluksi) kerran kuussa, syyskaudella 4 ja kevät kaudella 5. Tapaamiset tapahtuvat Rauman lukion kuvataiteen luokassa. Päivistä ja kelloajoista pitää vielä sopia nuorten kanssa, etteivät mene päällekkäin muiden mahdollisten harrastusten kanssa. Ensimmäinen tapaaminen on syyskuun alussa ja aiheena on oma kuva. Tarkoituksena on tutustua toisiimme, ja antaa uusi tehtävä seuraavaksi kerraksi.

Tapaamisissa on tarkoitus käydä läpi nuorten sovitusta aiheesta ottamia valokuvia (jotka on lähetetty etukäteen tai muistitikulla) ja keskustella niistä (luonnollisesti itse kuvasta ja teemasta ja myös esim. salaman käyttö, kuvanrajaus, kuvan käsittely). Tapaamisissa annetaan uusi aihe, jota pohjustetaan jollakin tavalla (tarvittaessa). Kuvaamaan mennään joko yksin tai ryhmässä, riippuen teemasta. Kuvauspaikoiksi on ehdotettu esim. tehdasta (mihin sitten pääseekin kuvaamaan), jääkiekko-ottelua, kaatopaikkaa ja teatterin harjoituksia.

Koulutukset: toiveena on pimeäkuvaus, johon tarvitaan kouluttaja. Jos nuoria ei ole paljon (tällä hetkellä 2 kiinnostunutta), voi koulutuksen järjestää yhdessä muiden kameraseuran jäsenten kanssa. Muotokuvakurssi voisi olla myös kiinnostava (erityisesti toiveena on eläimet/koirat), ja siihenkin tarvitaan kouluttaja. Pimeäkuvauskoulutus voisi olla syksyn aikana ja muotokuvakoulutus keväällä.

Näyttelyt esim. joulukuussa ja toukokuussa ja paikkoina esim. kirjasto, Osuuspankin ikkuna tai joku kahvila. Nuorisoryhmä voi käydä yhdessä katsomassa valokuvanäyttelyitä mahdollisuuksien mukaan.

TÄMÄNKIN LEHDEN TAITTOI OIKKU'S OY

TAITTOTYÖT, VALOKUVAUSPALVELUT, MAINOSSUUNNITTELU YM
P 040 9600 456 OIKKU@ME.COM

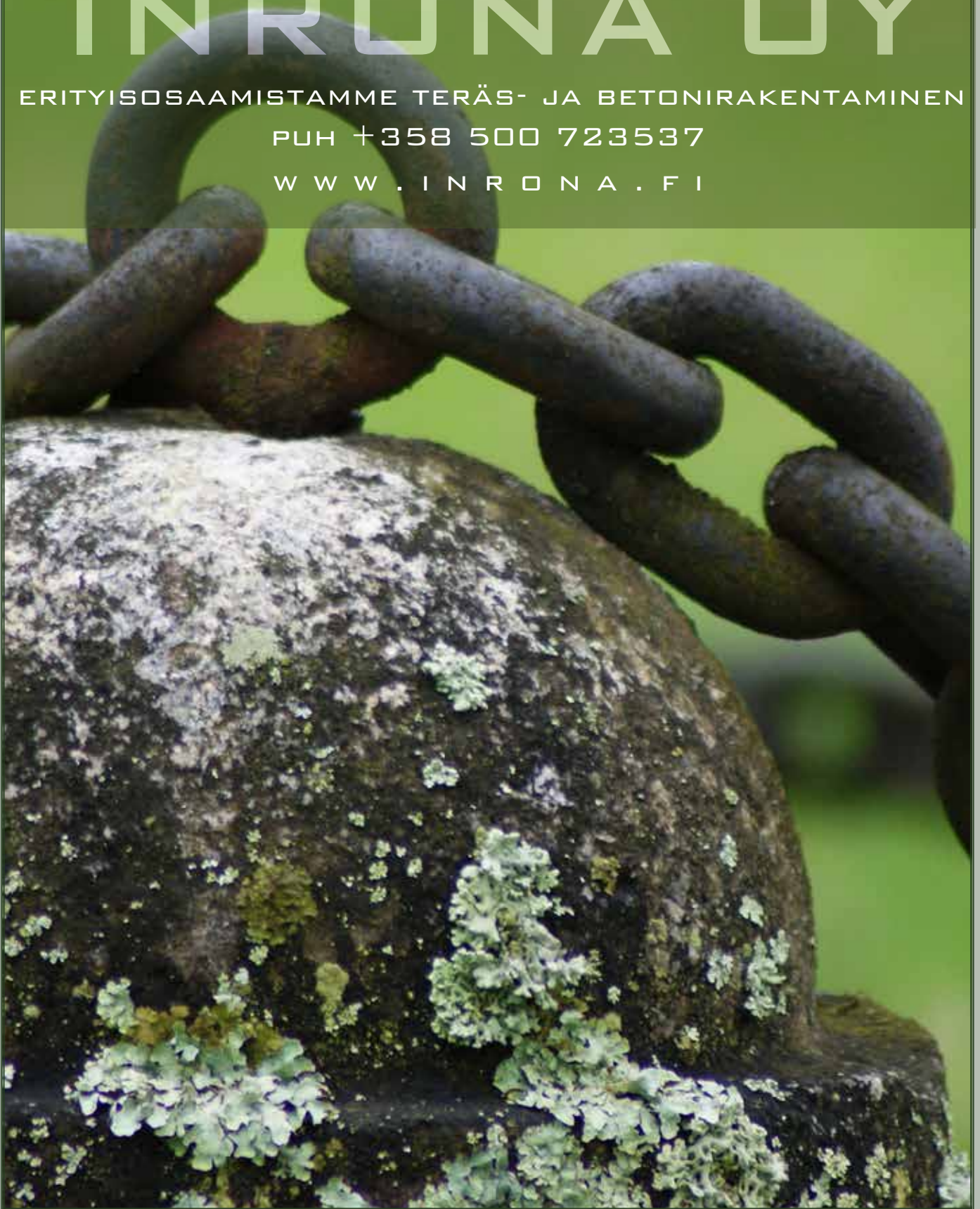

INRONA OY

ERITYISOSAAMISTAMME TERÄS- JA BETONIRAKENTAMINEN

PUH +358 500 723537

WWW.INRONA.FI

FIAP:n arvonimien vaatimukset kasvavat

FIAP:n arvonimipalveluista vastaava henkilö ja hallituksen jäsen Freddy Van Gilbergen on esitellyt FIAP:n hallitukselle uudet arvonimivaatimukset, jotka tulevat voimaan vuoden 2013 alusta.

Näyttelyiden määrän merkittävä lisääntyminen, erityisesti digitaalisten näyttelyiden kasvu, on lisännyt FIAP:n arvonimien hakemuksia merkittävästi. Ladattavat diginäyttelyt ovat helpottaneet hyväksyntien saantia ja myös alentaneet arvonimiin vaadittavien hyväksyntien aiheuttamia kustannuksia, kun vertaa tätä siihen aikaan, kun kuvat oli vedostettava tai dioista teetettävä duplikaatit ja lähetyksestä oli maksettava postimaksut.

Sekä FIAP:n arvonimipalvelu että valokuvakokoelmien hoitaja ovat ylikuormittuneet. On myös vaara, että arvonimien arvo kärsii sen liian helpon saavutettavuuden vuoksi. Siksi ensi vuoden alusta alkaen hyväksyntiä vaaditaan nykyistä enemmän.

AFIAPiin vaaditaan jatkossa 40 hyväksyntää vähintään 15 eri kuvalla vähintään 15 eri näyttelystä ja vähintään 8 eri maasta (kolmen vuoden ajan vaatimus oli 30 hyväksyntää, 10 eri kuvaa, 10 näyttelyä ja 5 maata – ja vuoden 2010 alussa vaatimukset nousivat lähes kolminkertaisiksi verrattuna aikaisempaan aikaan).

EFIAPiin vaaditaan 250 hyväksyntää vähintään 50 eri kuvalla vähintään 30 eri näyttelystä ja vähintään 20 eri maasta (aikaisemmin 150 hyväksyntää, 50 eri kuvaa, 30 näyttelyä ja 15 maata).

Helpotusta tulee siihen, että näiden arvonimien hakemuksiin ei enää jatkossa tarvitse liittää mukaan vedoksia, vaan kuvat voivat olla digitiedostoina.

Ylempien arvonimien vaatimukset säilyvät entisellään.

Suomen arvonimien hakuaika on ollut vuosittain tammikuun loppuun mennessä. Arvonimien hakua suunnittelevien on syytä ensi

vuonnakin ottaa yhteyttä FIAP-yhteyshenkilöön Leena-Maija Lindqvistiin, leena-maija.lindqvist@sksl.fi tammikuussa, mutta jotta suomalaishakijoilla olisi mahdollisuus ehtiä saada täyteen vaadittavat hyväksynnit, hakemukset lähetetään FIAP:lle ensi vuonna toukokuun lopussa. Tällöin hakijat ehtivät odotella kaavakkeidensa täydentämiseen vielä muun muassa kevään suosikkinäyttelyn Trierbergin tulokset.

Valokuvaharrastusta kansainvälisesti

Jos olet kiinnostunut tulemaan mukaan kansainväliseen näyttelyharrastukseen, voit ilmoittautua mukaan Suomen Kameraseurojen Liiton jakelulistalle osoitteeseen leena-maija.lindqvist@sksl.fi. Jakelulistalla oleville FIAP-yhteyshenkilö Leena-Maija Lindqvist jakaa tietoa FIAP:n näyttelyistä.

Opastusta näyttelyihin osallistumisesta löydät myös SKSL:n nettisivuilta www.sksl.fi kohdasta Kansainväliset.

FIAP:n näyttelyiden yhteystiedot ja aikataulut löydät FIAP:n näyttelysivuilta osoitteesta <http://patronages.fiap.net/>. Kansainvälisten kameraseurojen liittojen keskusjärjestöstä FIAP:sta (Fédération Internationale de l'Art Photographique, englanniksi International Federation of Photographic Art) saat tietoa osoitteesta www.fiap.net.

Suomen Kameraseurojen Liitto on ollut FIAP:n jäsen sen perustamisesta lähtien. Kaikilla SKSL:ään kuuluvien kameraseurojen jäsenillä on mahdollisuus hakea itselleen myös FIAP:n henkilökorttia, Life cardia, jonka haku maksaa 50 euroa (vuoden 2012 hinta). Seuraava haku on tammikuun 2013 loppuun mennessä. Nykyisin SKSL on jäsenenä myös PSA:ssa

(Photographic Society of America), mutta liiton jäsenyys ei vielä tee sen jäsenseurojen jäsenistä PSA:n jäseniä. PSA poikkeaa FIAP:sta siinä, että sen jäseniä voivat olla kansalliset liitot, kameraseurat ja yksittäiset valokuvaajat. Kameraseura, joka kaipaakaan vaihtelua, voi harkita liittymistä seurana PSA:han ja ryhtyä osallistumaan sen seuroille tarkoitettuihin kuukausikilpailuihin. PSA:lla on myös näyttelykuvaajille oma arvonimijärjestelmänsä. Tietoa PSA:sta saa osoitteesta <http://www.psa-photo.org/>. Sieltä löytyy myös liittymisohjeet.

Uusin valokuvausta harrastavien kansainvälinen järjestö on UPI (United Photographers International). Nettiosoitte on <http://www.upipphoto.com/>. UPI:lla on vain henkilöjäseniä. Tämänkin järjestön suomalainen yhteyshenkilö on Leena-Maija Lindqvist.

Vinkki kansainvälistymisestä kiinnostuneille seuroille

Hanki seurallesi pari ystävyysseuraa eri puolilta maailmaa. Ystävyysseurojen kesken voi järjestää vaikkapa vuosittaisen seurakilpailun. Yhteistoimintaa voi järjestää seurojen resurssien puitteissa. Pakko ei ole ensimmäisenä lähteä vierailulle ystävyysseuraan, vaan yhteyttä voi pitää aluksi sähköpostin ja netin kautta ja kehittää jokaiselle sopivia toimintatapoja. Leena-Maija Lindqvist voi auttaa myös ystävyysseurojen löytymisessä. Esimerkiksi ylöjärveläisellä Kameraseura Mielikuvalla on ystävyysseurat USA:ssa, Englannissa, Belgiassa ja Hollannissa.